

Pædagogikken tager udgangspunkt i principperne fra mesterlæren, men selvfølgelig er der ikke tale om mesterlære, som den blev defineret tidligere. Det er der ikke tale om.

(Kort bemærkning).

Mogens Andreasen (DF):

Jeg synes da, det er udmærket med pædagogik, men jeg mener, at hvis man virkelig skal lære noget, lærer man det altså bedst ude i praktik. Man lærer tingene ved at komme ud på et værksted eller en virksomhed, hvor der produceres noget, og hvor man som elev eller lærling på det værksted eller den virksomhed får det praktiske arbejde i hånden med det samme. Det har jo også vist sig gennem tiden, at for de fleste, som er begyndt et sådant sted, har det været en udmærket basis for deres videre uddannelse.

Hermed sluttede forhandlingen.

Første næstformand (Birte Weiss):

Som tidligere meddelt vil afstemningen om det forslag til vedtagelse, der er fremsat af hr. Aage Frandsen og hr. Søren Kolstrup, blive foretaget i mødet tirsdag den 4. maj.

Jeg skal her udsætte mødet. Det genoptages i dag kl. 13.10.

Mødet udsat kl. 12.11

Mødet genoptaget kl. 13.10

Den næste sag på dagsordenen var:

7) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 106:

Forslag til folketingsbeslutning om udarbejdelse af en uvildig kommissionsrapport om positive og negative sider ved en dansk tilslutning til euroen.

Af Kristian Thulesen Dahl (DF) m.fl.
(Fremsat 25/3 99).

Sammen med denne sag foretoges:

8) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 112:

Forslag til folketingsbeslutning om en alsidig og fair eurodebat med en uvildig ekspertudredning, et oplysningsråd samt udarbejdelse af retningslinjer for sagligt informationsmateriale fra ministerierne.

Af Keld Albrechtsen (EL) og Søren Kolstrup (EL).

(Fremsat 6/4 99).

Forslagene sattes til forhandling.

Forhandling

Økonomiministeren (Marianne Jelved):

Regeringen er ikke enig i behovet for at nedsætte en uvildig kommission. Vi skal have en bred og åben debat om fordele og ulemper ved deltagelsen i euroen, og det er en debat, som alle grupper og alle, der har lyst til det, i det danske samfund skal kunne deltage i. Det er jo den danske befolkning, vælgerne, som skal tage en beslutning på et tidspunkt, hvis/når der kommer en folkeafstemning. Det er ikke en ekspertgruppe, der skal afgøre et sådant spørgsmål.

Hvorvidt Danmark skal deltage i den fælles valuta i EU er i bund og grund en politisk beslutning. Og vi skal som vælgere, som politikere vurdere, hvad der tjener Danmark bedst politisk og økonomisk. Det valg kan ikke overlades til eksperter.

Regeringens informationsindsats om euroen vil selvfølgelig leve op til den vedtagelse, som Folketinget vedtog i december måned 1998 med et meget bredt flertal, og hvorefter der bl.a. skal gives informationer om fordele og ulemper ved dansk deltagelse.

Der er allerede på nuværende tidspunkt udgivet mange bøger, rapporter og artikler om euroen, som stort set alle sammen er skrevet af eksperter både i Danmark og i udlandet. Jeg har en liste med her i dag med vægtige bidrag på alene 21 værker, som er lavet uden for centraladministrationen og dermed uden for regeringens regi, og jeg kan bare nævne Det Økonomiske Råd, altså Vismændenes rapport, som jo ikke er mange år gammel som et eksempel.

Men det er ganske klart, at selve diskussionen om dansk deltagelse eller ikke jo også er en debat som eksperter vil involvere sig i – det går jeg ganske stærkt ud fra – og vi ved alle sam-

men, at der blandt danske økonomer er både modstandere og tilhængere, og vi kender for så vidt allerede en række økonomers vurderinger af fordele og ulemper ved at deltage i den fælles valuta – dem kender vi gennem de seneste års debat – og jeg er ikke i tvivl om, at disse argumenter også vil være en del af debatten i de kommende år.

Høringer og konferencer arrangeret af Folketinget eller fagudvalgene i Folketinget eller partierne i Folketinget om euroen vil også være nyttige debatfora.

Folketinget har som bekendt afsat 15 mio. kr. i hvert år i perioden 1999-2001. Det er alligevel en pæn sum. Det er Nævnet for EU-oplysning, som har til formål at fordele midler til den almindelige oplysning om EU samt administrere de penge, og en del af midlerne vil sandsynligvis blive brugt til debat om euroen. Af de 15 mio. kr. er 6,8 mio. kr. afsat til Folketingets partier, til Junibevægelsen, til Folkebevægelsen mod EU, til Europabevægelsen, og derfor er der en lang række muligheder for, at debatten bliver bred.

Til spørgsmålet om, hvorvidt der er behov for et oplysningsråd, som det andet beslutningsforslag stiller forslag om, så mener regeringen heller ikke, at det er nødvendigt. I virkeligheden er der jo allerede et oplysningsråd i form af Rådet for Europæisk Politik, som er et forum, der drøfter overordnede europæiske problemstillinger i EU-politikken, herunder også spørgsmål om Den Økonomiske og Monetære Union.

Rådet for Europæisk Politik er et bredt sammensat råd, hvor både ØMU-modstandere og tilhængere deltager, og det er regeringens holdning, at Rådet for Europæisk Politik gennem mødeaktiviteter og nyhedsbreve, publikationer, konferencer osv. vil medvirke til en balanceret alsidig information om fordele og ulemper ved dansk eurodeltagelse.

Vi har faktisk allerede set det. For blot ni dage siden var der møde i Rådet for Europæisk Politik om Den Økonomiske og Monetære Union, og her var indlæg både fra tilhængere og modstandere af ØMU'en, og der var efterfølgende, har jeg ladet mig fortælle, en meget nuanceret debat.

Så alt i alt vil der være rig mulighed for at skabe en bred debat med de instrumenter, der allerede eksisterer, og derfor kan regeringen ikke støtte de to forslag til folketingsbeslutning.

Jacob Buksti (S):

I Socialdemokratiet har vi hele tiden understreget, at det er meget vigtigt at følge med i udviklingen i ØMU'en og løbende vurdere konsekvenserne for dansk økonomi, velfærd og beskæftigelse.

Vi ønsker en debat om konsekvenserne ved at være med i ØMU'en og ved at stå udenfor. Vi ønsker de positive og negative sider belyst. Men det er for Socialdemokratiet afgørende, at den debat bliver så bred og så omfattende som muligt. Vi ønsker, at alle personer, alle bevægelser, alle organisationer, alle virksomheder og alle partier, der har synspunkter og interesse, skal blande sig i debatten. Det mener vi er den bedste måde at sikre, at hver sten bliver vendt, og jeg synes faktisk, at det går ganske godt.

Jeg synes, der er en meget spændende debat om ØMU'en nu. Mange forskellige interessenter er i fuld gang med at lave redegørelser og undersøge, hvad indførelsen af euroen vil betyde for dem, og hvilke fordele og ulemper det giver. Eksempelvis er LO i gang med at lave en stor ØMU-udredning, som skal ligge klar til deres kongres til efteråret. Der laves mange debatmøder, og der er allerede offentliggjort meget informationsmateriale mange steder fra.

Folketinget har afsat 15 mio. kr. hvert år de følgende tre år til information om EU. Halvdelten gives som bekendt forlods til partier og bevægelser. Den anden halvdel kan søges frit af alle, der har et projekt, et møde, en debatbog eller et debatarrangement, som de ønsker støtte til. En del af de midler er gået til debatten om euroen, og sådan vil det også være i de kommende år. Regeringen har derudover besluttet at anvende 5 mio. kr. over de næste år specielt til at informere om euroen.

Endelig vil jeg gerne benytte lejligheden til at henvise til Økonomiministeriets hjemmeside, hvor der er let adgang til alle relevante dokumenter fra EU, spørgsmål og svar afgivet i Folketinget, ministerens taler samt links til forskellige relevante adresser, herunder EU-debatten, der er tværpolitisk, og hvor bl.a. Junibevægelsen spiller en aktiv rolle.

Nedsættelsen af en såkaldt uvidlig ekspertkommission, som forslaget lægger op til, vil i Socialdemokratiets øjne kun bidrage til at lægge låg på den debat, der allerede er i fuld gang. Det vil i vore øjne virke hæmmende for debatten og ikke fremmende, og det ønsker vi ikke.

Vi afviser også forslaget om at oprette et nyt oplysningsråd med ligelig repræsentation af

modstandere og tilhængere af den fælles mønt. Rådet for Europæisk Politik er skabt for at debattere væsentlige europæiske spørgsmål, og de har ved flere lejligheder diskuteret euroen, og det skulle undre mig meget, om ikke euroen igen kommer på dagsordenen. Der er masser af information, der er masser af udredning; det, vi har brug for, er debat.

De to beslutningsforslag, vi behandler her, er for mig at se desværre typiske eksempler på en ulykkelig tendens i dansk politik, nemlig at henføre alle væsentlige debatter til eksperter og så i øvrigt bruge al tid på at diskutere procedurer i stedet for indhold.

Jeg kan afslutningsvis ikke dy mig for at kommentere forslagsstillernes opfattelse af, hvordan en såkaldt uvildig ekspertkommission her skal sammensættes. Opskriften lyder på at tage en håndfuld såkaldte eksperter, der er erklærede tilhængere, og en anden håndfuld eksperter, der er erklærede modstandere, og så bede dem sætte sig sammen og skrive en fælles rapport. Det tror Socialdemokratiet ikke der kommer noget fornuftigt ud af.

Med disse begrundelser afviser Socialdemokratiet begge beslutningsforslag.

(Kort bemærkning).

Frank Dahlgaard (KF):

Jeg skal understrege, at jeg taler kun på egne vegne i den her debat.

Jeg vil spørge Socialdemokratiets ordfører, hvorfor han er imod, at man prøver at sammensætte et panel af mennesker, som uvildigt og på et ekspertgrundlag fremlægger de økonomiske konsekvenser af, at Danmark enten tilslutter sig ØMU'en eller lader være.

I Sverige har man jo for et par år siden, i 1996, faktisk gjort det med den såkaldte Calmforsrapport, hvor en række økonomer kom med en udredning om, hvad det ville betyde, hvis Sverige tilslutter sig ØMU'en. Konklusionen var jo dér, måske lidt overraskende, at når det drejer sig om det økonomiske, da burde man vente og se, og ud fra rent politiske grunde burde man gå med. Sverige har i første omgang valgt at vente og se.

Hvorfor i alverden skulle vi ikke også have et lige så sagligt grundlag, i stedet for at der kommer noget propaganda fra LO, fra Nationalbanken og fra Økonomiministeriet og andre steder, som der ikke er nogen i befolkningen der har ordentlig tiltro til?

(Kort bemærkning).

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Når man hører hr. Bukstis ordførertale, så lyder det næsten, som om hr. Buksti lever i den forestilling, at hvis bare man lader tingene køre, som de kører, så er der sådan en objektiv og uvildig information til den danske befolkning, nogenlunde ligelig repræsenterende tilhængerne af euroen på den ene side og på den anden side tilhængerne, der ønsker at bevare kronen.

Er det det, hr. Buksti tror? Er det den virkelighedsfjerne forestilling, hr. Buksti lever i? Kan hr. Buksti ikke se, at det, der vil ske, hvis ikke Folketinget påtager sig sit ansvar i denne her forbindelse for at lave et så uvildigt arbejde, man nu kan, så redeligt et stykke arbejde, der nu kan laves, er, at op imod 90 måske 99 pct. af alt det materiale, der vil blive lavet, vil blive lavet af de pengestærke interesser, som er bag kampagnen for, at Danmark skal skrotte kronen?

Og så får den danske befolkning overhovedet ikke uvildige oplysninger, men derimod en lang række partsindlæg til fordel for det ene synspunkt, nemlig det synspunkt, hr. Buksti jo selv ønsker, og som måske i virkeligheden er baggrunden for, at han afviser de her forslag.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Jeg vil godt spørge hr. Jacob Buksti, om han er enig i, at det her er et spørgsmål af hel ekstraordinær vigtighed, nemlig hvis der kommer en folkeafstemning om dansk tilslutning til euroen, er det et helt fundamentalt og forfatningsmæssigt spørgsmål, som vi så skal tage stilling til.

Er hr. Jacob Buksti enig i, at det derfor vil kræve en helt ekstraordinær god forberedelse, en helt ekstraordinær omhyggelig sikring af lighed og fairness i debatten, og at vi gør os alle anstrengelser for at fremskaffe et materiale, der kan ligge til grund for diskussion og debat i befolkningen, med saglige argumenter og analyser, der belyser både det negative og det positive?

Jeg vil godt spørge hr. Jacob Buksti, om han er enig i, at her står vi, hvis folkeafstemningen kommer, over for noget, som faktisk kræver en forfatningsmæssig diskussion?

(Kort bemærkning).

Jacob Buksti (S):

Jeg kan bare konstatere, at hr. Frank Dahlgaard tilsyneladende overhovedet ikke har hørt, hvad

jeg har sagt. Hele min ordførertale gik ud på at forklare, hvorfor jeg ikke synes, det var en god idé. Og eftersom jeg ikke har tænkt mig at gentage hele indlægget, så vil jeg bare sige, at når Folketingets forhandlinger kommer, så vil hr. Frank Dahlgard kunne læse, hvorfor jeg ikke mener det er nogen speciel god idé.

Jeg kan også konstatere, at det hele handler om, at hr. Frank Dahlgard har en hel anden opfattelse af, hvad saglighed og uvildighed er, end jeg har.

Jeg kan også konstatere, at hr. Frank Dahlgard mener, at Nationalbanken f.eks. alene udstyrer folk med propaganda, og det kan man ikke have tillid til. Det synes jeg jo sådan set er et interessant signal til de internationale markeder.

Til hr. Kristian Thulesen Dahl, og det gælder for den sags skyld også hr. Keld Albrechtsen: Jeg tror, at det efterhånden er sådan, at man går rundt og bilder sig ind, at man kan lave uvildighed på noget, som er et klart politisk spørgsmål, og så tror, at man kan sidde og lave ekspertvurderinger, hvorefter vi andre så bare skal putte politiske holdninger på. Det hele handler jo om, at det her er et politisk spørgsmål, og derfor har jeg svært ved at se, at man kan finde såkaldte uvildige eksperter.

Så kan man, som det bliver foreslået, tage nogen, der mener hver sit, og så tro, at kompromiset dér midt imellem er det saglige. Her har jeg sagt: Det tror jeg ikke på. Og det kunne jeg holde et langt videnskabsteoretisk foredrag for de to ordførere om, men det skal jeg lade være med.

Endelig skal jeg bare til hr. Keld Albrechtsen sige: Ja, jeg er fuldstændig enig i, at det er en beslutning af ekstraordinær vigtighed, og derfor skal man også gøre sig umage med debatten, og derfor er der heller ikke nogen som helst form for hindringer i den debat. Der er ingen klausuler på de penge, der kan gives, så det er bare med at gå i gang. Men det interessante er, at fra modstandernes side er man endnu ikke kommet med nogen som helst form for diskussion af indholdet med hensyn til euroen, men alene en forholden sig til procedurer. Og så længe man bliver ved med det, så bliver der jo ingen debat.

Fjerde næstformand (Margrete Auken):

Så har jeg de samme tre igen i en eller anden rækkefølge, hr. Keld Albrechtsen.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Jeg vil gerne bede hr. Jacob Buksti besvare det spørgsmål, om han mener, der er udsigt til en ligelig og fair debat, hvis man ikke gennemfører de to beslutningsforslag, der ligger her i dag. Vil hr. Jacob Buksti erkende, at sådan som pengemagten er fordelt i det her samfund, vil det være tilhængersiden og regeringen med sin egen pengekasse, der vil køre en massiv jakampagne bakket op af lederskribenterne på næsten samtlige dagblade her i landet? Vil hr. Jacob Buksti virkelig fastholde, at vi så får en ligelig debat?

Vil hr. Jacob Buksti være med til som udgangspunkt for den her debat, at vi laver en aftale mellem modstandere og tilhængere om, at vi i hvert fald kan være enige om én ting, nemlig at vi skal have fair play, hvis vi skal have sådan en folkeafstemning? Eller ønsker hr. Jacob Buksti ikke, at der skal være en sådan aftale? For hvis hr. Jacob Buksti ikke ønsker det, så undgår hr. Jacob Buksti ikke debatten om formerne. Så bliver vi nødt til at tage debatten om formerne, for formerne skal vel være i orden. Det er hr. Jacob Buksti vel enig i?

(Kort bemærkning).

Frank Dahlgard (KF):

Det er måske ikke så overraskende, men det er da lidt trist, at hr. Jacob Buksti har valgt den arrogante facon, for det er da ikke ligegyldigt, hvor oplysningerne om ØMU'en og dens virkninger og den danske kronens afskaffelse til fordel for euroen kommer fra. Befolkningen vil da have mere tillid til et grundlag, en redegørelse, der er lagt frem af uvildige eksperter, f.eks. Det Økonomiske Råds formandskab, de såkaldte vismænd, som jo i et par omgange i deres rapporter, der efterhånden er lidt gamle, er kommet med nogle betragtninger, som har haft en ganske betydelig vægt i debatten, netop fordi de er fremtrådt som uvildige eksperter, som ikke har en, skal vi sige, politisk målsætning, de skal forfølge, men prøver at lægge tingene redegjort og ærligt frem.

Det er jo et sådant ajourført grundlag, der kunne skabe en helt anden, ordentlig debat, hvor man kunne undgå mistænksomhed fra de fanatiske nejsigeres side. Jeg forstår ikke, at Socialdemokratiet ikke modtager det her med kyskhånd.

(Kort bemærkning).

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Jeg undrede mig lidt over besvarelsen fra hr. Buksti, for han startede sin svarrunde her med at sige, at han ikke ville gentage det, han sagde i sit ordførerindlæg, og så gjorde han alligevel ikke andet og kom jo ikke ud af stedet.

Jeg forsøgte faktisk at stille et spørgsmål, der gik ud over det, hr. Buksti oplyste os om i sit ordførerindlæg, nemlig om han vil bekræfte, at hvis ikke Folketinget påtager sig sit ansvar og gennemfører noget – det behøver ikke lige at være i den form, vi i Dansk Folkeparti har opfundet i vores beslutningsforslag, men dog noget i den stil – så har man ikke en fair oplysning til den danske befolkning, som baserer sig på, at både tilhængere og modstandere får råderum og plads til at informere om deres ideer. Så får vi et udgangspunkt, der hedder, at 90-95 pct., måske helt op til 99 pct. af de midler, der vil blive brugt i et kampagneforløb op til en folkeafstemning, vil være til fordel for at skrotte kronen, mens kun den lillebitte del, der så er tilbage, vil have et andet sigte. Det var den ene ting.

Den anden ting, jeg så lige vil spørge hr. Buksti om, er: Mener hr. Buksti, at man har haft dårlige erfaringer i Sverige? Mener hr. Buksti, at der har været lagt låg på debatten i Sverige, fordi man i Sverige har bestemt sig for tidligere at lave en rapport som den, vi foreslår i dag?

Fjerde næstformand (Margrete Auken):

Det er utrolig praktisk, at de, der ønsker ordet, markerer det. Det er en del af proceduren, at man skal bede om ordet, når man vil have det. Hr. Buksti må meget gerne få ordet, men jeg vil gerne have, at han beder om det . . . Nå, han må også gerne blive fornærmet. Hr. Jens Rohde som ordfører så.

Jens Rohde (V):

I Venstre støtter vi selvfølgelig også en alsidig og en fair Europadebat, selvfølgelig gør vi det, men at tro, at den skulle blive mere lødig eller fair eller alsidig, eller hvad man vil, af at vi nedsætter flere oplysningsråd og kommissioner til at komme med rapporter om fordele og ulemper ved EU, er i virkeligheden at skyde et pænt stykke over målet.

For det første udarbejdes der jo allerede i dag adskillige analyser og rapporter fra uafhængige forskere og institutioner, der selvfølgelig har hver deres udgangspunkt, og de danner så sammen med den øvrige danske debat et gan-

ske godt grundlag for information og holdningsdannelse om EU.

For det andet er det at bede om uvildige rapporter lavet af modstandere og tilhængere af EU jo i virkeligheden lidt af en selvmodsigelse, og man kan ikke lade være med at spørge, hvordan disse gode mennesker overhovedet skulle kunne blive enige om parametrene for, hvad der er godt, og hvad der er dårligt. Det kunne blive en køn udredning.

Så til det med informationerne, som er blevet diskuteret i forbindelse med hr. Jacob Bukstis ordførertale: Jamen problemet er selvfølgelig, hvis man partout ikke vil tro på de oplysninger, man får. Jeg noterede mig også med stor interesse, at hr. Frank Dahlgaard ikke nærer den store tillid til Nationalbanken. Det synes jeg er yderst interessant. Sådan vil det jo også være, hvis der kommer sådan en kommissionsrapport. Det vil jo ikke ændre sig, hvis nu rapporten fra den her ekspertgruppe skulle munde ud i en overvejende positiv tilkendegivelse over for EU-samarbejdet. Jeg er helt sikker på, at den så vil møde stærk kritik fra modstanderne under alle omstændigheder.

Hvad angår den politiske debat, jamen så er det jo op til os som politikere og alle andre meningsdannere at skabe den via vores egne holdninger og forudsætninger, og lødigheden vil altid være den enkeltes ansvar. Det er helt normalt og fair i et demokrati.

Venstre kan hverken støtte beslutningsforslaget fra Dansk Folkeparti eller Enhedslisten. Men når det er sagt, vil vi da meget gerne opfordre regeringen til i lighed med f.eks. den britiske regering at lave en ekspertudredning om de administrative ændringer for erhvervslivet i forlængelse af ØMU'en, hvad enten vi er helt eller delvis med. Det ville nemlig være en god hjælp til vore virksomheder og dermed have langt større nytteværdi end de to fremsatte beslutningsforslag, som vel kun de færreste inderst inde tror på holdbarheden af.

(Kort bemærkning).

Frank Dahlgaard (KF):

Hr. Jens Rohde mener altså ikke, det gør skade, hvis der kommer sådan en uvildig ekspertvurdering. Argumenterne for at gå imod er ikke så stærke; den kan vel ikke gøre skade direkte. Men hr. Jens Rohde mener, som andre herinde, flertallet tilsyneladende, at det er overflødig.

Det, som jeg ønsker, er ikke på det politiske område, men på det økonomiske område at få

nogle myter væk, og det kan man netop få, hvis man får de økonomiske vismænd eller andre, som er uafhængige af systemet, til at komme med nogle økonomiske vurderinger af f.eks. påstanden om, at den økonomiske vækst bliver lavere og vi går mod fattigdom, eller hvad man nu vil sige, hvis vi bevarer vores krone i stedet for at få euroen. Her kunne man jo spørge sig selv – og det kunne et ekspertpanel udtale sig om – hvordan i alverden det går til, at Danmark i dag har højere gennemsnitsindkomster og højere nationalprodukt pr. indbygger end f.eks. Tyskland, når vi i mange, mange år har været et lille valutaområde, mens Tyskland har været et stort. Det er jo den slags påstande, som kan blive skudt ned eller bekræftet, hvis vi har disse økonomiske eksperter.

(Kort bemærkning).

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Det er lidt i samme boldgade som hr. Dahlgaard, for jeg er for så vidt enig med hr. Rohde i, at sådan en gruppe mennesker, der bliver sat sammen for at lave det her uvildige stykke arbejde, selvfølgelig ikke skal sidde og sætte den politiske dagsorden. Det har vi politikere til. Men det, der er problemet med alle de rapporter, der for tiden er ved at blive bestilt til udarbejdelse til forberedelse af den her folkeafstemning, som efter tilhængerens opfattelse skal skrotte kronen, er, at de netop er politisk bestilt. De bliver bestilt for at give et bestemt redskab til brug i en folkeafstemningssituation. Der bliver lavet masser af dem rundt omkring. Forskellen er, at vi foreslår at få en gruppe mennesker til at sidde helt nøgternt og se, om tilhængere og modstandere kan blive enige om de økonomiske præmisser for den her debat, og så kan vi jo politisk diskutere det efterfølgende. Det er det givtige.

Jeg kan også fornemme i hr. Rohdes ordførtale, at han faktisk har lidt sympati for den tankegang, men om Venstre så ender med alligevel at bide sig selv i tungen og sige: Jamen det kunne måske egentlig være en god idé alligevel, er et andet spørgsmål, men vi kan da håbe.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Hr. Rohde gentager en påstand, som han har lånt fra hr. Jacob Buksti, som igen har lånt den fra ministeren. De gentager alle sammen, at der skulle foreligge en hel masse publikationer, som

skulle indeholde både for og imod. Jeg har gennemset den liste. Jeg tror, det i virkeligheden er den liste af publikationer, ministeren omtalte. Det er i hvert fald én, statsministeren har været så venlig at sende til mig. Det er jeg glad for. Det vil jeg gerne bede ministeren takke statsministeren for.

Hvis man kigger ned over den liste, som jeg vil anbefale hr. Rohde stærkt at studere, er det jo ikke just en kritisk holdning, der gennemsyrrer det store flertal af de værker, der står på den liste. Listen viser faktisk snarere, at de institutioner, som har råd til at bede folk om at lave den slags analyser, er gennemsyret af en jaholdning til ØMU'en.

Hvis vi skal have et seriøst, sagligt grundlag, der belyser også den negative side ved euroen, ja, så skal der altså gøres en indsats for det. Så kommer det ikke bare dalende ned fra himlen af sig selv, således som flere ordførere åbenbart går og tror.

(Kort bemærkning).

Jens Rohde (V):

Til hr. Keld Albrechtsen om de her rapporter, som tilkendegiver nogle positive konsekvenser af ØMU'en: Det kunne jo være, der er noget om det, som står i de rapporter. Men dér er vi igen tilbage ved det samme skisma, at uanset hvilke oplysninger man får, så tror man simpelt hen ikke på det fra modstandernes side.

Det fører mig tilbage til hr. Thulesen Dahl: Tilhængere og modstandere – jamen vi er jo ikke enige om præmisserne, og derfor skal vi ikke foregøgle befolkningen, at det kan lade sig gøre at lave en uvildig rapport, som på en eller anden måde skal tage politisk stilling. Det må jeg tage for givet, i og med at det bliver sagt, at den skal belyse de negative sider. Dermed er der altså også en stillingtagen i det. Jamen hvor er uvildigheden så henne? Det holder jo ikke en meter i retten.

(Kort bemærkning).

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Nu ved jeg jo, at hr. Rohde er meget grundig med sine sager, og derfor har han selvfølgelig også læst bemærkningerne til de beslutningsforslag, der er fremsat. I bemærkningerne til Dansk Folkepartis forslag kan han se et dementi i forhold til det, han netop sagde, nemlig at vi skulle have den opfattelse, at det er entydigt, at der kun er fordele eller der kun er ulemper i forhold til euroen. Det er der selvfølgelig ikke.

Der er en række fordele, der er en række ulemper. Problemet i denne her debat er, at de publikationer, som vi bliver overdænget med i forbindelse med en folkeafstemningssituation, hovedsagelig vil være bestilt af dem, der sidder på pengene, og de, der sidder på pengene, arbejder for et ja. Det vil sige, at de vil blive politisk bestilt til fordel for et ja ved en folkeafstemning, et ja til euroen.

Det, vi har brug for, er et materiale, som forsøger at skitsere de fordele, der er, de ulemper, der er, stille dem over for hinanden, diskutere dem, med henblik på at befolkningen efterfølgende tager den politiske stillingtagen.

Jeg tror, det må være forstået nu, at det er budskabet, det er hensigten med det arbejde, vi ønsker at sætte i gang. Det er altså ikke, at en sådan rapport skal komme med en konklusion på, om Danmark skal skrotte kronen eller ej, men opstille de præmisser, de økonomiske forudsætninger, der vil være ved henholdsvis at gå med eller ikke at gå med.

(Kort bemærkning).

Frank Dahlgaard (KF):

Jeg synes, det er lidt skuffende, at ordførerne for de store partier kører så let hen over det her, for hvem kan have noget imod, at man har et ordentligt gennearbejdet og ajourført grundlag at tage stilling til, når man skal ud på et tidspunkt formentlig til en folkeafstemning og afgøre, om vi skal afskaffe kronen til fordel for euroen?

Det er klart, at der er fordele ved euroen. De er indlysende. Enhver kan fatte dem, mens betænelighederne er mere svære at forstå. En redegørelse for det her på en pædagogisk og troværdig måde, hvad der kræver, at det er uvildige økonomiske eksperter, der gør det, ville da højne debatten.

Man har gjort det i Sverige. Jeg mener også, at man har gjort det i Irland. Var de trossede derovre? Var det vanvittigt? Jamen Calmfors-rapporten, den svenske rapport, har da spillet en stor rolle i den danske debat, bl.a. fordi vi ikke selv har haft nogen uvildig ekspertrapport på det område. Vi skylder da befolkningen at give den et ordentligt grundlag, når man skal ud at vælge: Skal vi afskaffe kronen, eller skal vi bevare den? Skal vi have euroen, eller skal vi ikke?

Fjerde næstformand (Margrete Auken):

Så er det fru Lene Espersen som ordfører.

Lene Espersen (KF):

Enhedslisten og Dansk Folkeparti fremsætter de to forslag. Enhedslisten foreslår en uvildig ekspertudredning, et oplysningsråd samt noget informationsmateriale, og for Dansk Folkepartis vedkommende ønsker man en kommissionsrapport. Begge forslagsstillere vil sikre, at eurodebatten får alle nuancer med og ikke kun informerer om de positive sider ved dansk medlemskab af euroen.

Omkring det helt overordnede vil jeg sige, at jeg er fuldstændig enig med forslagsstillerne i, at vi skal have en nuanceret debat. Vi skal have alle sider med, både de positive og de negative, og jeg håber da sådan set også, at det, der kommer til at ske de næste par år, er, at befolkningen begynder at deltage i den her debat i form af debatindlæg i aviserne, i form af masser af folkelige møder, hvor man har en mulighed for at diskutere det her.

Derfor må jeg også sige, at det, som man her foreslår, tror jeg sådan sådan set ikke der er noget som helst værdifuldt i. Vi må afvise forslagene, og det er ikke, fordi vi er uenige i det, der er det helt endegyldige mål, nemlig at der skal være en god debat, men jeg mener ikke, det er det helt afgørende, at vi har behov for flere rapporter og mere papir, sådan som flere har været inde på tidligere.

Vi har faktisk også tillid til, at mange af de ting, der allerede foreligger, informerer på et objektivt grundlag, og derfor kan vi ikke se noget som helst behov for, at der skal laves endnu flere tykke rapporter med økonomiske betragtninger om forskellige sager.

Jeg tror egentlig heller ikke, det er den debat, som befolkningen ønsker. Altså man ønsker ikke flere rapporter. Jeg tror, det er helt andre ting, der skal til, hvis vi skal have befolkningen engageret i det her spørgsmål, hvad enten man er modstander eller tilhænger.

Jeg vil godt komme med et enkelt eksempel. Der er masser af ting, som man nok kan sige er til ulempe for Danmark. Selv om Det Konservative Folkeparti ønsker, at vi skal være med i euroen, er vi da klar over, at der er ulemper, men det vil til sidst altid ende med at være en politisk betragtning, om man mener, at de ulemper egentlig er noget, der betyder noget eller ej, og det vil jeg godt komme med et eksempel på.

Der er jo ingen tvivl om – og det er alle nok enige om her – at hvis vi tilslutter os euroen, afgiver vi muligheden for at føre vores egen pen-

ge- og valutapolitik. Det betyder, at vi afskriver devalueringens instrumentet som en mulighed, og det må man sige er afgivelse af en form for kompetence og derfor sådan på papiret en ulempe. Men da Det Konservative Folkeparti ikke ønsker, at Danmark skal bruge devalueringens instrumentet, er det sådan set ikke noget problem for os, hvorimod der måske er andre partier i Folketinget, som ønsker, at man skal bruge det. Derfor er vi tilbage i den samme diskussion: uanset hvilke konklusioner nye rapporter vil komme frem til, bliver det en politisk vurdering, om de er gode eller dårlige, og derfor tror jeg ikke, de vil bringe noget nyt.

Jeg vil faktisk vove den påstand, at man ikke kan komme med ét eneste nyt argument med nye rapporter, som ikke allerede er skrevet masser af gange før. Nogle mennesker optræder jo, som om man aldrig før i verdenshistorien har hørt om møntunioner. Der er masser af eksempler på det. Der er masser af eksempler på, hvilke fordele og ulemper der er, og derfor tror jeg, at en ny rapport bare vil ende i en lang diskussion, som egentlig hører til i det politiske og ikke hører til i et såkaldt uvildigt udvalg, som aldrig kan blive uvildigt.

Jeg synes også, der er en anden ting, som bør være et bærende element, og som vi ikke rigtig har haft inde i diskussionen i dag. Det er, at i modsætning til så mange andre områder er euroen en realitet i dag. Altså den danske befolkning har en mulighed for at se, hvordan den virker i praksis, og det synes jeg faktisk er et meget vægtigt argument for, at man ikke behøver at lave flere rapporter, fordi man kan se det med egne øjne.

Der er blevet udgivet rapporter fra Den Europæiske Centralbank. Man kan så sige, at de heller ikke er uvildige, for det er nogle, der kommer fra banken selv, men i dem kan man i hvert fald læse, præcis hvad både de politiske og de økonomiske målsætninger er med Den Europæiske Centralbank. Derfor synes jeg faktisk, der er rigeligt med information.

Jeg anerkender, at det, der er behov for, er en langt bedre debat. Jeg tror bare ikke, vejen går ad ekspertudredninger. Jeg tror, vejen går gennem at prøve at få gjort det her mere folkeligt, og det gør vi måske på helt andre områder. Jeg mener egentlig, at det, der skal til, er mere demokratisk samtale, og derfor må vi afvise de her forslag.

Jeg håber på, at alle partier i stedet er indstillet på, at vi går ind og forsøger at få en debat

om det her, med henblik på at vi får en folkeafstemning om euroen på et senere tidspunkt.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Fru Lene Espersen mener at vide, at den danske befolkning ikke ønsker at få et mere udbygget grundlag at tage stilling ud fra. Jeg vil godt spørge fru Lene Espersen, om hun dermed mener, at den danske befolkning ikke ønsker at få en analyse af, hvor meget magt Folketinget mister, hvor meget magt der flyttes over til bankdirektørerne i Frankfurt. Eller erkender fru Lene Espersen, at det er et spørgsmål, der trænger til at blive belyst også af eksperter, der ved noget om f.eks. forfatningsret? Mener fru Lene Espersen f.eks., at det er vigtigt at få belyst, om man kan gennemføre en tilslutning til euroen uden at ændre grundloven, eller om det kræver en grundlovsændring? Er det unægtelig ikke et spørgsmål, som trænger til at blive belyst også af forfatningseksperter?

Nu har jeg bare nævnt to eksempler på meget vidtgående og komplicerede problemstillinger, som rejser sig i forbindelse med euroen, og som fru Lene Espersen påstår at den danske befolkning ikke er interesseret i at vide noget om.

(Kort bemærkning).

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Vil fru Lene Espersen give et skøn over fordelingen af publikationer på ja- og nejsiden frem til folkeafstemningen, hvis Folketinget ikke påtager sig sit ansvar og bare lader det sejle, som fru Lene Espersen er ude på? Det er lidt i relation til det, jeg har spurgt tidligere ordfører om, men fru Lene Espersen vil givet svare.

Den anden ting, jeg lige ville kommentere, var, at fru Lene Espersen sagde, at herregud, man har jo i historien set flere valutaunioner, og man kan jo bare kigge lidt på dem. Så vil jeg bare bede fru Lene Espersen bekræfte, at de eneste valutaunioner, der har været en succes i verdenshistorien, har været valutaunioner mellem lande, der har dannet en meget, meget kraftig politisk union samtidig, en politisk unionsdannelse, som har været langt kraftigere end den, der p.t. findes i EU-regi, og at den logiske konsekvens, hvis man skal kigge på det i historisk perspektiv, må være, at der skal langt stærkere integration til blandt de EU-lande, der deltager i euroen, end det, der finder sted i dag.

(Kort bemærkning).

Lene Espersen (KF):

Først til hr. Keld Albrechtsen: Altså jeg tror slet ikke, befolkningen ønsker, der skal laves lange juridiske udredninger om den her sag. Det er jo meget, meget enkelt med hensyn til, hvilken kompetence man afgiver, for der er allerede en lang række lande, der er med i euroen, og de har afgivet noget kompetence, og dér kan man jo passende gå ind og se, hvad de har afgivet af kompetence på forskellige områder.

Der er jo ikke noget som helst mystisk i det her, og jeg vil godt advare imod, at man forsøger at gøre den her debat til lidt af en skræmmekampagne, for det er der ikke nogen som helst grund til. Alt er åbent og lige til at gå til, og derfor synes jeg altså ikke, der er noget som helst behov for, at befolkningen skal til at overdænges med tykke rapporter. Jeg mener sådan set, at svaret kan findes i de rapporter, vi allerede har. Men man kan selvfølgelig også diskutere, om man så er tilfreds med de svar, der er i de mange rapporter, der ligger.

Det bringer mig så til hr. Kristian Thulesen Dahl og det her med ØMU'en og fordele og ulemper. En af mine pointer er jo, at jeg synes, at man allerede på nuværende tidspunkt har masser af informationer om, hvad der er fordele og ulemper både på kort sigt, på mellemlang sigt og på lang sigt. Det kan da godt være, at nogle af de konklusioner ikke helt passer ind i det billede, som de, der er modstandere af euroen, helst vil tegne af det, men ikke desto mindre mener jeg sådan set, der er et temmelig nuanceret billede af det.

Grunden til, at jeg nævnte gamle møntunioner og tidligere rapporter, er jo, at der er masser af det, jeg ville kalde mere uvildig information i form af økonomisk-teoretiske bøger, der bliver undervist med på universiteter og andre steder, og som handler lidt om fordelene og ulemperne ved fastkurssamarbejde mod flydende valutakurser osv. Der er lavet masser og masser af materiale om det.

Jeg vil sige til sidst til hr. Kristian Thulesen Dahl omkring det her med politisk union, at jeg mener, at gruppen, der lavede Delorsrapporten, foretog en nøje afvejning af, hvad det er for nogle forudsætninger, der skal til, for at en møntunion kan være en fordel. Jeg synes sådan set, at den måde, man har forsøgt at løse problemerne på inden for EU, er ganske tilstrækkelig til at kunne sige, at også den her møntunion kan blive en succes.

(Kort bemærkning).

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Fru Lene Espersen siger, at det er nemt at se, hvilken kompetence vi skal afgive, hvis vi går ind i euroen og skrotter kronen, for der er jo allerede lande, der har gjort det. Er det udtryk for, at fru Lene Espersen finder med hensyn til den kompetence, der p.t. er afgivet fra de landes side, som er med i euroen, at det er det, og at der ikke sker noget mere? Er der ikke en udvikling, der er nødvendig netop på grund af euroen, altså at man afgiver mere kompetence på de politisk-økonomiske områder, som ellers er styringsredskaber for landene?

Det kunne være interessant at høre, for så tror jeg i hvert fald, fru Lene Espersen rager uklar med langt størstedelen af de økonomer både på tilhænger- og modstanderside, som har udtalt sig lige præcis om det emne. Så det vil jeg meget gerne høre.

Den anden ting er, at fru Lene Espersen siger, at der er en meget nuanceret publikationsrække og debat osv. Jeg vil gerne spørge: Vi vedtog et forslag til vedtagelse den 8. december sidste år, som pålagde regeringen at komme både med fordele og ulemper om euroen. Det eneste, jeg har hørt – og jeg har bedt statsministeren bekræfte det her i Folketingssalen tidligere – regeringen er kommet med af negative følger, er, at det er en stor beslutning. Mener fru Lene Espersen, at det opfylder det, der blev vedtaget den 8. december: at regeringen både skulle komme med positive og negative sider ved dansk tilslutning til euroen?

(Kort bemærkning).

Lene Espersen (KF):

Til det sidste, hr. Kristian Thulesen Dahl nævnte, vil jeg sige, at jeg egentlig også forsøgte at give meget fint udtryk for det i min ordførertale med det her eksempel, at når en regering eller andre skal komme med en vurdering af, hvad der er positivt, og hvad der er negativt, så er det jo ikke noget, man kommer med ud fra uvildige synspunkter. Man gør det selvfølgelig ud fra politiske synspunkter.

Sådan noget som devaluering sinstrumentet, som jeg nævnte, det afgiver man, og når man afgiver noget, er det tit noget, man føler som en meget ubehagelig ting, fordi det er en mulighed, som Danmark frasiger sig. Men hvis man mener, at devaluering sinstrumentet som sådan er et meget negativt og dårligt instrument at

bruge, er det sådan set en positiv ting at afgive det.

Det er lidt et eksempel på, at det er den politiske debat, der afgør, hvad man mener er positivt og negativt, og derfor kan jeg sådan set ikke se nogen som helst problemstilling i, at argumentationen fra regeringen er, at det værste nok er den store beslutning, der skal tages, fordi man, om man så må sige, bl.a. frasiger sig muligheden for at bruge devaluering-instrumentet.

Der er desværre ikke mere tid, men det med rapporterne er noget, vi kan diskutere ved andre lejligheder. Vi har jo begge læst økonomi, så der er masser af rapporter at gennemgå.

Fjerde næstformand (Margrete Auken):
Fru Anne Baastrup som ordfører.

Anne Baastrup (SF):

Det er en imponerende og meget deprimerende debat, der er i dag om de her to forslag. Det ene forslag handler om en alsidig og fair eurodebat med en uvildig ekspertudredning, et oplysningsråd samt udarbejdelse af retningslinjer for sagligt informationsmateriale fra ministerierne. Hvem med bare en smule fornuft i behold kan afvise det? Hvem med bare en smule demokratisk forståelse kan afvise et sådant forslag?

Det andet handler om udarbejdelse af en uvildig kommissionsrapport om positive og negative sider ved en dansk tilslutning til euroen. Det lyder også klogt.

Vi har et problem: Hver gang vi har folkeafstemninger om EU-spørgsmål, er der nogle, der snakker i ét verdenshjørne, og andre snakker i et andet. Hvorfor kan vi dog ikke få en dialog på baggrund af et fælles beslutningsgrundlag? Hvorfor kan vi ikke få en dialog, som gør, at man rent faktisk taler samme sprog?

Jeg fatter ikke, at regeringen nu, hvor den tilsyneladende har besluttet sig for, at vi skal have en folkeafstemning om euroen, hvad SF er imod, overhovedet kan argumentere imod, at der kommer en uvildig redegørelse, argumentere imod, at der bliver sammensat et udvalg bestående af politikere og økonomer og andre kloge folk, der i fællesskab finder ud af: Hvad er det for elementer i eurobeslutningen, der kan diskuteres? Hvad er det for et grundlag, der skal diskuteres på? Hvordan kan man definere de forskellige opfattelser af, hvad konklusionerne bliver?

Det er fuldstændig uforståeligt og ganske pinligt for det danske Folketing, at man ikke bare automatisk tager initiativ til at få nedsat det her udvalg. SF støtter begge forslag.

Susanne Clemensen (CD):

Jeg vil sige, at jeg tror ikke, jeg kan bidrage med så meget nyt til debatten her. Jeg er meget enig i det, som regeringen og Venstre og De Konservative allerede har sagt her fra talerstolen i dag. Jeg tror ikke, der er behov for en uvildig kommissionsrapport, endsige at man kan lave en sådan uvildig kommissionsrapport.

Og med hensyn til det oplysningsråd, som Enhedslisten foreslår, mener jeg, at der allerede findes utrolig meget materiale, og det er jo også noget, der med jævne mellemrum debatteres i aviserne, og det var det, som også fru Lene Espersen lagde meget vægt på: Det er den politiske debat i medierne og alle andre steder, vi skal søge at fremme, og det gør vi ikke ved at udarbejde en uvildig kommissionsrapport eller nedsætte et oplysningsråd, for så er vi netop med til at fratage borgerne den demokratiske ret, de har til at debattere det her spørgsmål.

Derfor kan CD ikke stemme for de to beslutningsforslag.

(Kort bemærkning).

Frank Dahlgaard (KF):

Det er jo fuldstændig på rygmarven, at de partier, der er klare jasiere til det europæiske, uanset hvor langt det går, afviser en uvildig kommissionsrapport: Der er så meget debat i aviserne; der bliver skrevet så meget; der er flere tusinde sider; det kommer fra alle; vi har nok!

Jeg forstår det egentlig ikke, for det er da ikke ligegyldigt, hvor det kommer fra, eller hvor gammelt det er, eller hvem der siger det.

Hvis det er folk, der har forstand på det økonomiske område – det her drejer sig jo bl.a. om økonomi – som f.eks. de økonomiske vismænd, der er uafhængige og respekterede, læser man hvert halve år, når deres rapporter kommer, med interesse, hvad de skriver om økonomien, og de er også enkelte gange kommet med nogle kapitler om ØMU'en, som er blevet læst med særlig interesse, men det er efterhånden nogle år siden.

Mener CD's ordfører, at alle indlæg har lige vægt? Er de mere kyndige og uafhængige folks ikke mere interessante, og var det ikke en rap-

port fra dem, vi skulle have i ajourført tilstand om det her emne?

(Kort bemærkning).

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Fru Susanne Clemensen lød helt sur, da hun var heroppe, og jeg ved ikke, om det har været ubelejligt for hende at skulle være ordfører her i eftermiddag, men det håber jeg i hvert fald ikke Dansk Folkepartis forslag har været årsag til. Men der er én bemærkning i ordførertalen, jeg gerne vil anholde, og det er den om, at man vil fratage danskerne retten til at debattere.

Det er jo præcis det modsatte, der ligger til grund for forslaget, og jeg vil gerne spørge, om CD er af den opfattelse, at man har lukket for debatten i Sverige, at man dér har frataget den enkelte svensker retten til at debattere, fordi man har lavet præcis den undersøgelse, som vi gerne vil have lavet i Danmark, på samme måde og på samme uvildige grundlag.

Altså, når jeg hører økonomer snakke om ØMU'en eller euroen – både tilhængere og modstandere – så er der faktisk en lang række ting, som de kan blive enige om må være forudsætningerne for, at euroen kan fungere godt, så hvorfor ikke få sådan nogle mennesker bragt sammen og få sådan noget ned på et stykke papir, så vi alle sammen kan bruge det?

Alle andre publikationer, der vil blive lavet, vil jo blive lavet enten for at få et ja eller for at få et nej, dvs. med en politisk dagsorden, og det, der er ideen med det, vi foreslår nu, er at få lavet noget materiale, som netop ikke tager udgangspunkt i en politisk dagsorden, men alene tager udgangspunkt i realiteter.

(Kort bemærkning).

Susanne Clemensen (CD):

Når jeg siger, at jeg er bange for, at man med en rapport fratager borgerne den demokratiske mulighed for at debattere det her, så er det, fordi jeg mener, at sådan nogle rapporter typisk bliver så teknokratiske og administrative osv., at mange i befolkningen har svært ved at forstå, hvad det er, der er blevet skrevet, og hvad det egentlig er, det går ud på.

Der er faktisk meget få borgere, der vil sætte sig ned og læse sådan en rapport, og jeg er også meget uenig i, at man overhovedet kan lave en uvildig kommissionsrapport, der belyser det her spørgsmål.

(Kort bemærkning).

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Nu siger fru Susanne Clemensen, at baggrunden for afvisningen er, at sådan en rapport vil blive meget teknokratisk og dermed meget svær at læse.

Jamen herregud, euroen er et kompliceret emne. Selvfølgelig kan CD da godt i sine publikationer, i sine reklameartikler, stille nogle fine slogans op, og partiformanden, fru Mimi Jacobsen, kan gå på tv og sige noget folkeligt, noget, som folk virkelig kan forstå ude i landsbyerne, og så kan man måske prøve at få et ja hjem på dét, men det er da ikke en seriøs indgangsvinkel til et emne af denne karakter.

Euroen er et kompliceret emne, og derfor må det naturligvis også være sådan, at det materiale, som skal belyse forholdene omkring euroen, kan blive ret kompliceret. Men det, der så er det fine ved det her, er jo netop, at det ikke er propagandamateriale til fordel for et ja eller for et nej, at hensigten med det er noget helt andet, nemlig alene oplysning.

Og jeg tror hverken på, at CD eller Dansk Folkeparti er særlig egnet til at lave den objektive, uvildige oplysning, som vi kunne have brug for på det her område. Jeg tror faktisk, vi har behov for at sætte noget helt tredje i gang, og så vil vi partier selvfølgelig bruge de argumenter, vi kan finde, for at få det politiske budskab frem, som vi ønsker.

(Kort bemærkning).

Frank Dahlgaard (KF):

Jamen jeg vil da spørge fru Susanne Clemensen, om hun ikke mener, at Danmark har endnu mere brug for en uvildig ekspertdegørelse for dette emne end f.eks. Sverige, som har gennemført den, for i Sverige er et af de store dagblade, nemlig Svenska Dagbladet, kritisk over for ØMU'en. Man er tilhænger af det europæiske samarbejde, men som så mange økonomer, også herhjemme, er man kritisk over for ØMU'en og kritisk over for at afskaffe den nationale mønt til fordel for en fælles europæisk, og det betyder, at der kommer en helt anderledes lødig debat i Sverige.

Det ville jo svare til, at Berlingske Tidende eller Jyllands-Posten gik ind og argumenterede fra den anden side i stedet for, som det er i vores mediebillede herhjemme, hvor det bare er en af boulevardpressens aviser, der af opportunistiske grunde går imod alt, der har noget at gøre med EU, nemlig Ekstra Bladet, og hvor

hele resten af banden går ind for ØMU'en, for så bliver det en underlødige og overfladisk agitation.

(Kort bemærkning).

Susanne Clemensen (CD):

Jeg synes, hr. Frank Dahlgaard og hr. Thulesen Dahl får det til at fremstå, som om der ikke allerede i forvejen foregår en lødige og saglig debat, men naturligvis også en debat på politiske synspunkter. Og jeg vil altså hævde, at det her »on the bottom of the line« er en politisk stillingtagen, og jeg mener også, at man kan tillade sig at sige, at borgerne jo har valgt de 179 medlemmer af Folketinget, og at vi derfor naturligvis har en forpligtelse til at sætte os ind i disse rapporter og på den baggrund tage stilling til, hvad vi mener som politikere og som politiske partier, og så formidle den viden videre til borgerne.

Elisabeth Arnold (RV):

Den danske stilling til det økonomiske og monetære samarbejde kan kun ændres ved en folkeafstemning, og Det Radikale Venstre vil fastholde, at der skal være en grundig og seriøs debat om ØMU'en, før befolkningen spørges.

Den debat er ganske vist lidt svær at vække uden udsigten til en snarlig folkeafstemning, men det er min vurdering, at hvis der er udsigt til en folkeafstemning, vil debatten også blusse op.

Den vil også komme i forbindelse med det kommende europaparlamentsvalg, for her deltager alle, selv de organisationer, der ikke har tradition for at stille op til folketingsvalgene.

Det er væsentligt at slå fast, at vi i øjeblikket står uden for Den Økonomiske og Monetære Union. Danmark står altså udenfor, og der er ikke taget nogen beslutning om at deltage, og det er Danmarks egen sag at sætte tidsplanen for, hvornår det eventuelt skal ske.

Den løbende diskussion følger jo. Der er masser af avisdebatter, og der er masser af foreninger, der holder møder om ØMU'en, og alle vi, der beskæftiger os med europapolitik herinde, bliver jævnlig bedt om at bidrage til artikelsier og bidrage med skriftlige indlæg i debatten, og der er også her i Folketingssalen afholdt utrolig mange diskussioner om ØMU'en, men desværre må man sige, at det er ikke nogle debatter, der trækker fulde huse.

Folketingets EU-Oplysning har materiale til rådighed, og der er oplysningspenge til forskel-

lige organisationer, som alle søger på samme vilkår, og der er økonomiske oversigter og ØMU-pjecer fra ministerierne osv.

I øvrigt har vi en anden fordel, og det er jo, at ØMU'en faktisk fungerer i øjeblikket, idet den er sat i gang og er 4 måneder gammel.

Nogle synes, det er lidt let og lidt billigt, at Danmark bare fra sidelinjen kan betragte, hvordan dette samarbejde udvikler sig, men det er under alle omstændigheder en situation, som er praktisk for os, fordi vi jo med egne øjne kan se, hvordan det udvikler sig.

Vi har altså skoleeksemplet lige uden for vores egen dør, hvor vi kan se, hvordan det går for de lande, der er med i euroen. Hvordan det går, når man er udenfor, kan vi se på vores egen situation, for vi * er jo udenfor.

Og enhver kan følge med i den daglige politiske debat og i den daglige økonomiske udvikling.

Der mangler altså ikke muligheder for at deltage i debatten, og der mangler ikke muligheder for at få materiale, og der er sat penge af både på det ene og på det andet ministeriums budget til oplysningsmateriale.

Men hele diskussionen er jo gennemsyret af, om man er for eller imod EU eller i det hele taget for eller imod integration i Europa, og de beslutningsforslag, der er til behandling her i dag, lægger jo op til, at man kan nå en objektiv og fuldstændig sandhed om ØMU'en, men det er altså ikke muligt ifølge min vurdering. Det afhænger fuldstændig af ens udgangspunkt, og det afhænger af, hvordan man i det hele taget stiller sig til europæisk integration.

En undersøgelse vil ikke komme frem til konklusioner, der passer til alle danskere. Det afhænger af, hvilket udgangspunkt man har. Det er et politisk valg, og jeg synes, forslagsstillerne i nogen grad undervurderer vælgernes egen dømmekraft.

Om beslutningsforslag nr. B 106 om udarbejdelse af en uvildig kommissionsrapport vil jeg sige, at det er båret af en dyb mistillid til embedsværket, for det, der kommer derfra, er bestilt arbejde, bliver der stort set sagt, og man kan aldrig nogen sinde komme frem til noget ordentligt, når man kommer med det udgangspunkt, at man er positiv, for så kan man ikke også være objektiv. Men det er jo lidt komisk, når man så i bemærkningerne til forslaget selv opstiller en række spørgsmål, som i udgangspunktet starter i den anden lejr, f.eks. om »risici ved, at enkelte eller flere medlemslande mang-

ler styring af egen økonomi«. Det forekommer ikke at være et særlig objektive udgangspunkt, for der kan nemt stilles følgende spørgsmål: Har man problemer med, at der er lande syd for Alperne, som man helst ikke vil være i stue med?

Beslutningsforslag nr. B 112 foreslår en fair og alsidig eurodebat.

Ja, det vil vi også meget gerne have, og vi mener faktisk også, at vi selv gør meget for at få sådan en debat i Danmark, og jeg synes faktisk, at der er en fair og alsidig eurodebat i Danmark, og jeg tror ikke, at igangsættelse af sådan et udvalgsarbejde, som er foreslået her, vil gøre det på nogen måde mere alsidigt eller på nogen måde mere åbent, end det er i forvejen.

Debatten kører som sagt allerede, men ingen kan udtale sig om emnet, uden at der med det samme bliver grebet fat i det, man kunne kalde den kroniske paranoia om nuværende og fremtidige konspirationer mod den danske befolkning. Og det er selvfølgelig især nejsigerne, som mener, at de er udsat for denne konspiration, og jeg synes efterhånden, det er ved at blive lidt trættende.

Inden for de rammer, der eksisterer, er der masser af muligheder for at skabe den nødvendige debat om den danske tilslutning til ØMU'en, ja eller nej, og masser af muligheder for at diskutere de økonomiske og politiske konsekvenser af deltagelse i Unionen.

Det Radikale Venstre kan ikke støtte nogen af de to beslutningsforslag.

(Kort bemærkning).

Anne Baastrup (SF):

Jeg har blot et enkelt spørgsmål til fru Elisabeth Arnold: Set i lyset af den sidste diskussion, vi havde i Europaudvalget, mener fru Elisabeth Arnold så ikke, at der skal ske en ændring af EU-Oplysningen som forudsætning for, at vi rent faktisk kan anvende den som en objektiv oplysningskilde?

(Kort bemærkning).

Frank Dahlgaard (KF):

Fru Elisabeth Arnold sagde, at spørgsmålet om, hvorvidt man går ind for euroen eller ej, jo er et spørgsmål om, hvorvidt man går ind for EU eller ikke gør det.

Nej, det er det ikke. Der findes fremtrædende økonomer i dette land, som er meget positive over for det europæiske samarbejde, f.eks. tidligere overvismand, professor Anders Ølgaard,

som har stemt ja ved alle fem EU-folkeafstemninger, og som er meget positiv, men som siger om Den Økonomiske og Monetære Union, at den skal vi passe på, at den er betænkelig, og at den kan udvikle sig til et »Titanic«.

Og en anden nationaløkonom, som også har udtrykt sig vældig positivt over for det europæiske samarbejde, men som lige netop om Den Økonomiske og Monetære Union siger, at det er et vanvittigt projekt, og at stort set alle de såkaldte argumenter vedrørende økonomien, som taler til fordel for ØMU'en, er propaganda, og at de kan skydes ned en efter en, er topdirektøren for Jyske Bank, Anders Dam, og det gør han så ude omkring på foredrag landet over, og det er altså en nationaløkonom og bankmand.

(Kort bemærkning).

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Jeg bliver så ked af det, når fru Elisabeth Arnold siger, at der er noget, som hun synes er trættende, for så går hun ikke rundt og er den humørbombe, som hun ellers går rundt og er.

Og jeg kan selvfølgelig med det samme afvise fru Elisabeth Arnolds bemærkning om, at det, som Dansk Folkeparti har skrevet som forslag til, hvad en uvildig kommission kunne arbejde med, har noget som helst udgangspunkt i, at vi ikke vil samarbejde med nogen syd for Alperne, som jeg tror fru Elisabeth Arnold så formfuldendt fik sagt det.

Men det er en velkendt sag, at der allerede nu tegner til at være problemer i nogle af de medlemslande, som er med i euroen, problemer med deres nationaløkonomi i forhold til de krav, der er stillet, for at de overhovedet kunne være med i euroen. Og dér ved vi godt, hvad instrumentet til at gå i rette med dem er: at give dem nogle bøder. Men det gør bare ondt værre, og det er faktisk noget af den problemstilling, hvor vi forsøger at sige, at det kunne være interessant, at der sad nogle uvildige mennesker både fra tilhænger- og fra modstanderskaren, eventuelt nogle økonomer, som belyste, hvad det så er for mekanismer, der går i gang med hensyn til det her.

Til slut vil jeg sige til fru Elisabeth Arnold, at vi bestemt ikke mener, at det at lave sådan et stykke arbejde er at undervurdere vælgerne, for det gør vi ikke. Men vil fru Elisabeth Arnold ikke bekræfte, at hvis ikke man laver sådan et stykke arbejde, vil oplysningsmaterialet forud for en folkeafstemning alene bero på det, som

partierne og de, der har pengene, laver, og det vil tage udgangspunkt i et ja eller et nej, og dér har jasiden et utroligt forspring i forhold til nejsiden.

Fjerde næstformand (Margrete Auken):

Jeg skal lige sige, at hr. Thulesen Dahl har hver gang brugt næsten 50 pct. mere taletid, så jeg bliver nødt til at påtale det nu.

Fru Elisabeth Arnold for en kort bemærkning.

(Kort bemærkning).

Elisabeth Arnold (RV):

Først til fru Anne Baastrup:

Intet, absolut intet, kan undskylde den vaskægte skandale, der i øjeblikket er under opsejling i Folketingets EU-Oplysning. Jeg er – som flere andre, tror jeg – dybt beskæmmet over de trykfejl, der har været i en publikation, som den netop har udsendt, og det må få en eller anden form for konsekvenser. Men det ændrer jo ikke ved det forhold, at vi her i Folketinget skal gøre alt, hvad vi kan, for at give oplysningsvirksomhed økonomisk støtte og give alle mulige almindelige mennesker, foreninger og sammenslutninger mulighed for at søge midler til at udbrede oplysningsmateriale om ØMU'en.

Vi skal altså hjælpe med støtte til oplysning ved at stille penge til rådighed herindefra, men vi skal søreme også sørge for, at den oplysningsvirksomhed, som vi selv står som en slags neutrale garant for, er, som folk opfatter den som, nemlig uvildig, neutral og i orden.

Til hr. Frank Dahlgaard vil jeg sige, at jeg faktisk er fuldstændig enig, og at jeg greb mig i det og prøvede at rette det ved at sige, at de, der er imod ØMU'en, ofte er dem, der er imod europæisk integration. For det er rigtigt, at der er folk, som er for EU, men som er imod ØMU'en. Det er fuldstændig korrekt, og jeg kan netop nævne Anders Dam som en af de få, der meget modigt i forhold til sine normale fagfæller har stillet sig op og sagt, at han er imod. Men jeg mener, at jeg kan huske, at Anders Dam også er imod den fastkurspolitik, som Danmark faktisk fører, og at han har gjort sig til talsmand for, at man skulle bruge devaluering sinstrumentet noget mere, end man gør, men vi har jo i Danmark, også takket være hr. Frank Dahlgaards parti, siden 1982 totalt afskrevet devaluering sinstrumentet, og derfor har den politik, vi har ført op igennem 1980'erne og

1990'erne, også med hr. Frank Dahlgaards partis velsignelse, netop været en anden politik end den, som hr. Anders Dam mener vi skulle føre.

I Sverige har man jo fulgt en anden politik end fastkurspolitikken, og dér har man jo inden for de seneste år, altså før Sverige kom med i EU, devalueret ganske meget, hvilket var et stort problem for dansk økonomi, at man på den måde overførte sine egne problemer til samhandelspartnerne. Så dér ser vi også en uenighed om, hvilken økonomisk politik man skal føre i landet, og det smitter selvfølgelig af på, hvilken økonomisk politik man vil være nødt til at føre, hvis man vil indordne sig under nogle fælles regler inden for ØMU'en.

Og til hr. Kristian Thulesen Dahl vil jeg blot sige: Jeg er ked af det, hvis jeg har virket sur. Det er jo meget imod min natur, hvilket jeg også kan forstå at hr. Kristian Thulesen Dahl har opfattet. Men jeg mener, det er rimeligt, at oplysningsarbejdet også til en vis grad forestås af de politiske partier. Vi herinde repræsenterer jo på godt og ondt hele den danske befolkning, så vi skulle jo også gerne repræsentere alle de synspunkter, der er i befolkningen.

(Kort bemærkning).

Frank Dahlgaard (KF):

Fru Elisabeth Arnold sagde, at Jyske Banks direktør, Anders Dam, meget modigt var gået ud i debatten.

Ja, det er meget modigt. Men hvorfor er det meget modigt? Fordi hele etablisementet i erhvervslivet, i pressen, herinde i Folketinget og i ministerierne kører sådan, at den, der stikker hovedet frem og kommer med tvivl om det her, risikerer sin karriere på arbejdsmarkedet.

Og jeg kan så spørge fru Elisabeth Arnold, om hun ikke tror, det er derfor, de mange kritikere blandt økonomerne på det her område er pensionerede professorer og andre ældre mennesker, som ikke kan rammes på karrieren, mens en ung mand eller en midaldrende mand som Jyske Banks direktør er meget modig, når han gør det.

Synes fru Elisabeth Arnold ikke, det er lidt beskæmmende, at man skal være meget modig og risikere sin karriere og sine muligheder på arbejdsmarkedet for at sige sin ærlige mening, når man nu har økonomisk indsigt og forstand både som bankmand og som nationaløkonom?

(Kort bemærkning).

Elisabeth Arnold (RV):

Nu vil jeg nødig give anledning til et længere sprogligt skoleridt om gradbøjning af ordet mod, men jeg synes, det er udmærket, at der var en bankdirektør, som udskilte sig fra de andre bankdirektører i Danmark ved at sige, at han absolut ikke mente, de havde ret med hensyn til medlemskab af ØMU'en.

Om han så risikerer noget personligt ved det, ved jeg såmænd ikke, men det, som jeg synes det er vigtigt at lægge mærke til, er, at denne persons udmelding, som adskilte sig fra de øvrige i branchen, blev hørt, blev placeret på for-siden af alle medierne og er kendt i den offentlige debat.

Så der er ikke noget med, at hans synspunkter ikke får lov til at komme til orde eller bliver gemt bort eller forholdt den danske befolkning, nej, nej, nej, nej; tværtimod får han jo masser af spaltep-lads, masser af plads i medierne og mas-ser af plads i tv. Så hans synspunkter bliver sandelig ikke gemt nogen steder, men kommer frem, og jeg synes, det er udmærket, at der også er plads til synspunkter, som er anderledes end dem, som flertallet har. Sådan er det jo, og det nyder hr. Frank Dahlgaard også selv godt af.

Fjerde næstformand (Margrete Auken):

Så er det hr. Frank Dahlgaard for tredje gang, og det vil sige sidste gang.

(Kort bemærkning).

Frank Dahlgaard (KF):

Tak!

Jeg kan jo som supplement til fru Elisabeth Arnolds bemærkninger her nævne, at en bankdirektør som Erik Hoffmeyer, som jo er forhenværende, og som i mange år var direktør for Nationalbanken, netop da han blev forhenværende, gik meget kraftigere ud i den offentlige debat og sagde: De økonomiske fordele ved at afskaffe kronen til fordel for euroen er stort set ikkeeksisterende. Det, vi har gjort ved at være med i det europæiske samarbejde omkring det indre marked, er det afgørende; resten er politik.

Først da Erik Hoffmeyer gik på pension, kom kritikken frem, og det er jo ikke det eneste eksempel, vil jeg sige.

Er det ikke noget, der burde bekymre os politikere her i Folketinget, at der er kommet en stemning her i Danmark, der gør, at man skal

være modig for i den erhvervsaktive alder at tage en stilling imod etableringen på det her punkt?

(Kort bemærkning).

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Fru Elisabeth Arnold sagde i sin begrundelse for at afvise forslaget blandt andet, at partierne jo også er gode til at forestå oplysningsarbejdet, og at det er en del af det, som partierne skal, men siger på den anden side, at Anders Dam også får mulighed for at komme til orde.

Må jeg spørge: Får Anders Dam spaltep-lads i Det Radikale Venstres artikler og brochurer frem til en mulig folkeafstemning?

Fjerde næstformand (Margrete Auken):

Jeg ved ikke, om fru Elisabeth Arnold vil svare . . . Det vil hun ikke . . . Jamen det er altså ikke til at regne ud . . . Jo, fru Elisabeth Arnold vil gerne svare.

(Kort bemærkning).

Elisabeth Arnold (RV):

Undskyld, fru formand.

Et kort svar til hr. Frank Dahlgaard, som gennemgik tidligere nationalbankdirektør Erik Hoffmeyers beskrivelse af de økonomiske fordele ved at opgive kronen til fordel for euroen som negligeeable, og som sagde, at Erik Hoffmeyer mener, at det stort set ikke har nogen virkning, idet fordelene og ulemperne stort set opvejer hinanden, og at resten er politiske afgørelser:

Det er jo netop det, der er baggrunden for, at jeg ikke synes, det er nogen god idé af nedsætte disse kommissioner: fordi det til syvende og sidst er politiske afgørelser.

Der kan være masser af danskere, som siger: Det kan godt være, at det koster os nogle penge, men af politiske grunde vil vi være med alligevel. Vi ønsker at være med i det europæiske samarbejde, som handler om valuta.

Der kan også være andre, der siger: På trods af at der ikke er nogen økonomisk gevinst ved at stå udenfor, ønsker vi ikke at være med, for vi kan ikke lide den type samarbejde.

Så til syvende og sidst er det en politisk beslutning, og det synes jeg man skal respektere, og det skal afgøres af den danske befolkning på grundlag af de oplysninger, som vi alle sammen er med til at give den.

Kim Behnke (FP):

Jeg var glad for, at fru Elisabeth Arnold afskar sig selv fra at gå ind i en lang diskussion om graden af mod, for det er jo med mod som med graviditet: Enten har man det, eller også har man det ikke, og derfor er det svært at gradbøje.

Men for nu at tage fat i det, som det drejer sig om, nemlig spørgsmålet om dansk deltagelse i ØMU-samarbejdets tredje fase, altså om, hvorvidt vi skal have indført euro i Danmark eller ej, vil jeg sige, at Fremskridtspartiets opfattelse nu som hidtil er, at det skal vi ikke.

Vi hørte i slutningen af 1980'erne til dem, der var enige med den daværende premierminister i England, Margaret Thatcher, som foreslog, at man i Europa skulle indføre det, som man dengang kaldte ecuen, som en trettende valuta, som frit kunne vælges – en god, markedsorienteret metode. Men sådan skulle det jo ikke gå. I dag har 11 lande valgt at indføre euroen, og derfor er det ikke længere et alternativ eller et valg.

For os at se er det derfor sådan, at det eneste Danmark med klogskab kan gøre, er at holde sig ude af eurosamarbejdet – ikke fordi vi tror, at danskerne ville have store besværigheder med at håndtere en anden valuta i tegnebogen end de danske kroner, for det har vi gjort tidligere i historien, hvor det var rigsdaler og skilling, vi havde som mønt, men fordi de ting, der følger med samarbejdet, de forpligtelser, der følger med, den afgivelse af økonomisk suverænitæt, der følger med, er Fremskridtspartiet decideret modstander af.

Så vi burde jo få de her ting undersøgt ordentligt, og vores umiddelbare vurdering, da vi så de to beslutningsforslag, var at sige: Ja, det er en god idé, men hvor får vi fat i de uafhængige folk, for der er jo ingen, der er objektive? Økonomi er ikke en objektiv videnskab. Det vil altid slutte med nogle politiske vurderinger, al den stund ingen ved, præcis hvordan samfundsudviklingen vil blive i de to forskellige scenarier. Så det vil altid ende med at være gætværk.

For år tilbage, i slutningen af 1980'erne, nedsatte man under stor festivitas et personskatteudvalg, hvor alverdens dygtige mennesker blev sat til at kulegrave det danske personskattesystem, og der blev afgivet en stor, tyk rapport, som jeg stadig væk har stående på mit kontor; men rapporten resulterede aldrig i noget politisk, fordi et daværende parti, Det Radikale Venstre, erklærede, at det var uenigt i konklusionen, og så skete der ikke mere. Men den dag i dag fremstår de analyser og udredninger, der er i rapporten, jo som noget materiale, der bliver brugt som et opslagsværk, fordi den videnindsamling, der fandt sted, jo er fuldt ud lodig og kan bruges i mange sammenhænge. At man så rent politisk var uenig i konklusionen, skyldes jo den frihed, som folketingsmedlemmerne har.

Derfor vil det efter vores opfattelse være nyttigt, hvis der med et mandat fra Folketinget, med et kommissorium fra Folketinget og ikke fra regeringen, bliver nedsat et hold, gerne med dybt uenige økonomer, til at analysere de her ting og de så afleverer en rapport, en redegørelse, hvori de har indsamlet de relevante oplysninger og gennemanalyseret dem.

Så kan det godt være, at den kreds af økonomer og andre ikke er enige i konklusionen: om man skal anbefale en indførelse af euro i Danmark eller ej, og det kan være, at de ligefrem vil afstå fra at komme med den konklusion og overlade det til Folketingets partier og i den sidste ende den danske befolkning at drage konklusionen, men selve det at få samlet de oplysninger ét sted og få lavet analysen vil være en nyttig proces, som jeg har svært ved at forstå at et flertal i Folketinget er modstandere af, for kigger man på sin reol, vil man jo se et hav af analyser, der bliver lavet på alle mulige andre områder, og nogle af dem trækker jeg på skulderen ad og siger: Hvem har dog nogen sinde sat folk til at undersøge de ting?

Og jeg kommer i tanker om, at man, dengang Konkurrencestyrelsen hed Monopoltilsynet, lavede en undersøgelse af det danske marked for hygiejnebind og tamponer, hvor man undersøgte 273 butikker og 18 forskellige produkter, og at konklusionen var, at det var billigst at købe dem i store pakker i supermarkeder frem for i små pakninger i kiosker – en konklusion, som enhver pige fra 17 år og opefter ville kunne have draget, bare man havde spurgt hende, men det havde man altså sat en flok folk til at undersøge.

Den slags undersøgelser bruger staten altså penge på eller rettere sagt, efter min mening, misbruger staten skatteydernes penge på at lave, men denne her undersøgelse, en undersøgelse af noget så vitalt som de positive og negative konsekvenser af, at Danmark er inden for eller uden for euroen, vil ikke være spild af skatteydernes penge. Og jeg er overbevist om, at den kreds af folk, som man kan sætte til at

lave det arbejde – hvis det er et mandat, der kommer fra Folketinget, hvis det er et kommissorium, der kommer fra Folketinget – vil gå til opgaven med en sådan seriøsitet, at det, der kommer ud af det, vil være om ikke noget, som vi alle er politisk enige om, så i hvert fald et referencepunkt og et opslagsværk til den fortsatte politiske diskussion, og som følge deraf støtter vi naturligvis de to beslutningsforslag.

Børge Klit Johansen (KRF):

Kristeligt Folkeparti kan følge intentionen bag de to beslutningsforslag fra henholdsvis Dansk Folkeparti og Enhedslisten. Vi er helt enige i, at debatten om euroen er alt for sort/hvid. Den trænger til nuancer. Vi har brug for flere farver på paletten, og spørgsmålet er: Hvordan får vi dem frem?

Dansk Folkeparti vil have en kommissionsrapport, Enhedslisten en uvildig ekspertudredning og et oplysningsråd.

I bemærkningerne til begge beslutningsforslag er der henvist til forespørgselsdebatten i december, hvor det blev pålagt regeringen at iværksætte en oplysningskampagne om euroen.

Jeg kan være enig med forslagsstillerne i, at det næppe bliver den kritiske tilgang til euroen, der kommer til at følge den kampagne. Til gengæld forbigår forslagsstillerne, at der via Nævnet for EU-oplysning uddeles midler til oplysning om EU, herunder ØMU'en.

På den baggrund finder vi ikke fra Kristeligt Folkepartis side, at der er grund til at lægge op til nye oplysningsaktiviteter eller ekspertudredninger.

Hr. Kim Behnke mener, at økonomi ikke er en objektiv videnskab. Det kan jeg fuldstændig tilslutte mig, for til syvende og sidst er beslutningen om en eventuel dansk tilslutning til euroen en politisk beslutning. Ingen kan nå frem til det endelige facit i den sammenhæng ud fra såkaldte uvildige undersøgelser eller ekspertudredninger. Vi må hver især tage stilling, og vi, der mener, debatten om euroen til tider bliver for sort-hvid, må gøre vort til, at den bliver nuanceret, at fordele og ulemper bliver rimeligt belyst.

Vi ser altså den gode vilje bag de to beslutningsforslag, men kan af nævnte grunde ikke støtte dem.

Fjerde næstformand (Margrete Auken):

Ordføreren for forslagsstillerne til beslutningsforslag nr. B 106, hr. Kristian Thulesen Dahl.

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Jeg vil gerne allerførst naturligvis takke for behandlingen af B 106. Vi har haft diskussioner, der har spændt vidt omkring, og jeg vil bare give et par enkelte kommentarer med her ved afslutningen af debatten.

For det første vil jeg sige, at det fra Dansk Folkepartis side, når vi har fremsat det her forslag, ikke har handlet om at være for eller imod euroen. Det tager vi jo mange diskussioner om, og det har vi også diskussion om her i Folketingssalen og får det forhåbentlig snart igen. Men det har ikke været hensigten med det her, at vi i forbindelse med dette forslag skulle diskutere for eller imod euroen.

Vi mener faktisk, at vi har forsøgt at komme ud af den diskussion på dette tidspunkt og har sagt, at det handler om noget helt andet. Det handler nemlig om noget, som egentlig burde være en fælles interesse for hele Folketinget: at højne informationsniveauet for os alle sammen omkring det at opgive den nationale valuta til fordel for en europæisk enhedsvaluta.

Det er også rigtigt, som det har været sagt, og det vil jeg med det samme også slå fast, at det er vores opfattelse, at til syvende og sidst, når beslutningen skal træffes ved en ny folkeafstemning i Danmark, er det naturligvis en politisk overvejelse, hver enkelt vælger må gøre sig, om man ønsker at stemme ja eller nej til at opgive kronen.

Men dermed være jo ikke sagt, at vi, selv om det er en politisk beslutning til sidst, så skal afskrive os muligheden af at få lavet noget uvildigt materiale, som kan fortælle os om de økonomiske fordele eller økonomiske ulemper, som vil være ved projektet, og som økonomerne jo også er enige om vil være ved projektet.

Det pudsige har jo netop været at følge de økonomer, som har udtalt sig, som har været tilhængere, og som har været modstandere, at de faktisk har kunnet være enige om en lang række ting som baggrund for, at man kunne diskutere, om man havde en succesfuld valutaunion eller ej.

Noget af det, som de fleste økonomer er enige om, er nemlig, at hvis man skal have en valutaunion, som skal være succesfuld, jamen så må der være en stærk politisk union samtidig inden for det samme geografiske område, der har med valutaunionen at gøre. Og sådan nogle ting kunne det jo være fint at få belyst og se, hvad økonomiske tilhængere og modstandere af projektet eventuelt kunne blive enige om i en

rapport. De skulle selvfølgelig også have mulighed for i sådan en rapport at lufte deres uenigheder, og det ville jo også i sig selv være med til også dér at højne niveauet.

Det, som vi gerne skulle undgå i forbindelse med den folkeafstemning, som regeringen gerne vil have om at opgive kronen, skulle jo være lige præcis det, som skete i starten af 1970'erne, hvor man i avisernes annoncer f.eks. kunne se eksempler på, hvad en vaskemaskine ville koste inden for eller uden for EF. Den form for argumentation for eller imod en given politisk beslutning er helt horribel, men det var ikke desto mindre den måde, man argumenterede for en tilslutning til EF-medlemskabet dér i starten af 1970'erne.

Jeg har i forbindelse med arbejdet omkring det her forslag kigget på nogle af annoncerne, og jeg håber næsten, alle ordførerne ville gøre sig den ulejlighed at gøre det samme. Jeg tror, man ville blive skræmt, og jeg tror, man vil være enig med mig i, at sådan noget ikke bør ske i Danmark igen.

Det næste, vi kan risikere i forbindelse med euroafstemningen, vil selvfølgelig være, at vi ser lignende annoncer, men at det nu kommer til at gå på, hvad vi betaler i rente på vores hus, og hvilken økonomisk fordel det så vil være, at vi har eurolån frem for lån i danske kroner.

Vi kan se det for os allerede; det vil blive de økonomiske argumenter, man på den måde vil forsøge at overbevise den skeptiske danske vælger på, og ikke netop det, som man jo giver som udtryk i dag, at det er en rent politisk beslutning. Derfor har vi selvfølgelig et behov for også at få enten bekræftet eller afkræftet nogle af de økonomiske ting, der kommer frem i debatten.

Jeg har forsøgt undervejs i debatten at udfritte nogle ordførere om vurderingen af de midler, der vil blive anvendt til fordel for en ja-kampagne for at opgive kronen i forbindelse med en afstemning. Der er naturligvis ikke nogen, der vil give et bud på det, i hvert fald ikke tilhængere, fordi det, man jo kan se er den klare linje, er, at man ønsker at afvise det her forslag, også Enhedslistens forslag, som går ud på noget af det samme, fordi man jo i bagehovedet godt ved, at så vil langt størstedelen af de midler, der bliver brugt i en folkeafstemningssituation omkring euroen, blive brugt til fordel for at overbevise folk om, at vi skal opgive kronen, og kun en meget, meget forsvindende lille del af de økonomiske midler, der vil blive anvendt i

sådan en folkeafstemningssituation, vil have mulighed for at komme fra folk, som mener det modsatte.

Derfor vil vi ikke opleve en situation, hvor vi i avisannoncer, i publikationer kan se nogen form for alsidighed, tværtimod. Vi har allerede set det begynde nu, og vi har allerede set alle interesseorganisationerne og de pengestærke kapitalinteresser gå på banen med det her udgangspunkt.

Det er der ikke nogen der kan fornægte, og det er også derfor, at de ordførere, jeg har spurgt om det her, naturligvis ikke har ønsket at give en vurdering, for vurderingen ville i givet fald komme til at ramme stort set det, jeg har redegjort for her i løbet af eftermiddagen.

Man har så også forsøgt at henvise til, når man alligevel skulle svare, at der jo er oplysningsmidler. Bl.a. har man givet oplysningsmidler over finansloven, 15 mio. kr., som bliver fordelt til forskellige parter.

Javel. Men man glemmer jo, at hovedparten herinde, der modtager de midler, altså også argumenterer for et ja. Man glemmer altså også, at i forhold til de midler, som bliver sat af fra virksomheder, fra industrien, fra banksektoren osv., så er de midler, man har afsat herindefra, meget, meget små. Og derfor er der ikke noget som helst, der tyder på, at vi som sagt får en uvildig debat frem til en folkeafstemningssituation, medmindre man besinder sig og støtter de forslag, som Dansk Folkeparti og Enhedslisten har fremsat her i dag.

Jeg skal endelig bare komme med en speciel tak naturligvis til Enhedslisten, SF og Fremskridtspartiet, som har kunnet støtte beslutningsforslag nr. B 106, og såmænd også til Kristeligt Folkepartis ordfører, som jeg synes havde en meget nuanceret indgangsvinkel til de her forslag og faktisk godt kunne se behovet for, at vi får materiale, som belyser både fordele og ulemper.

Der er så en opfattelse af, at det måske kommer andre steder fra. Der tror jeg altså fremtiden vil vise, at det gør det ikke, og så må man i bagklogskabens lys sikkert efterfølgende konstatere, at man burde have støttet de her beslutningsforslag.

Dansk Folkeparti støtter naturligvis Enhedslistens forslag, skal jeg også sige her.

Tredje næstformand (Poul Nødgaard):

Ordføreren for forslagsstillerne til beslutningsforslag nr. B 112, hr. Keld Albrechtsen.

Keld Albrechtsen (EL):

Jeg vil gerne sige tak til SF, Dansk Folkeparti og Fremskridtspartiet for tilslutningen, og jeg kan sige, at Enhedslisten også støtter Dansk Folkepartis forslag.

Men jeg er naturligvis skuffet over, at et flertal så klart har afvist dette forslag, som jeg godt vil understrege at vi ikke har fremsat fra Enhedslistens side, fordi vi ønsker en folkeafstemning – det gør vi ikke. Men hvis der kommer en folkeafstemning, og det kan et flertal her i Folketinget beslutte, så er det naturligvis helt afgørende for os at bidrage til, at vi får en debat, som bliver på så sagligt og så ligeligt et grundlag som overhovedet muligt.

Sådan som debatten er forløbet i dag, tegner der sig desværre efter min bedømmelse et billede af, at vi risikerer at få en meget usaglig, meget ensidig debat præget af tilhængersidens store pengetanke, præget af, at hele embedsapparatet også vil blive kastet ind på ja-siden.

Det giver efter min opfattelse først og fremmest en risiko for, at debatten ender i f.eks. skræmmekampagner eller en række løfter uden dækning, som så kan få lov til at florere og indvirke meget kraftigt på debatten, fordi der ikke er det tilstrækkelig velunderbyggede, saglige grundlag, som vi i fællesskab kan diskutere ud fra.

Når man afviser de to forslag, som vi behandler her i dag, skaber man altså fra tilhængersiden en situation, hvor der er lagt op til en almindelig sænkning af debatniveauet, lagt op til skræmmekampagner, lagt op til løfter, der ikke kan holdes. Jeg behøver måske bare at erindre f.eks. om, hvilke grandiose løfter statsministeren kom med umiddelbart før folkeafstemningen om Amsterdamtraktaten, hvor statsministeren havde, jeg havde nær sagt, den frækhed at meddele befolkningen, at med Amsterdamtraktaten ville der ikke komme mere union i fremtiden. Og nu rasler unions-toget af sted i et tempo, som er helt uhyggeligt.

Så meget for de løfter, som blev givet op til folkeafstemningen. Jeg behøver slet ikke at erindre om daværende statsminister Poul Schlüters berømte ord om, at med EF-pakken så var Unionen stendød.

Den slags debat, som vi så den nuværende statsminister føre sig frem med under debatten om Amsterdamtraktaten, og den slags debat, som vi så daværende statsminister Schlüter føre sig frem med om, at Unionen var stendød, er den slags debat, vi skal undgå, hvis og når der

kommer en folkeafstemning om euroen. Men det er desværre den slags debat, som jeg synes der nu ligger i tilhængernes melding, at det bliver den slags debat, vi skal opleve en gang til.

Jeg synes ikke, den danske befolkning fortjener at få debatten præsenteret på den måde, og derfor er jeg skuffet over den reaktion, som ikke mindst regeringen er kommet med i dag ved behandlingen af de her to forslag. Jeg havde håbet på og har tilbudt gang på gang, også over for hr. Jacob Buksti, at vi skulle prøve at nå frem til en aftale om fair play, en aftale, der kunne gøre, at modstandere og tilhængere i hvert fald kunne være enige om, når vi starter debatten, og når vi slutter den, den dag, der stemmes, at vi så i hvert fald kunne være enige om, at dette her har været en debat, som har været god, fordi den foregik på et sagligt, velunderbygget grundlag, som begge parter kunne have respekt for.

Det ville efter min opfattelse have været det bedst tænkelige startudgangspunkt for en debat – en aftale om fair play. Men den aftale har tilhængerne ikke ønsket at indgå, og det synes jeg er en skuffelse, også ud fra et demokratisk synspunkt, og det varsler ikke godt.

Økonomiministeren (Marianne Jelved):

Jeg føler meget stærk trang til at komme med en indrømmelse: Det er meget vanskeligt at være minister, men jeg vil meget gerne blive ved med at være det. Det vanskelige består i, at man ikke kan blande sig i debatten undervejs på samme måde, som når man er ordfører. Det er meget, meget vanskeligt at skulle sidde og høre på de mange korte bemærkninger i denne her sal uden at kunne reagere. Derfor har jeg valgt at prøve at komme med nogle ganske objektive, neutrale bemærkninger til noget af det, der er blevet sagt.

For det første om citatet, som skulle være taget fra en udtalelse, statsministeren er kommet med: Ikke mere union, når vi har stemt om Amsterdamtraktaten. Jeg gør opmærksom på, at Amsterdamtraktaten indeholder Den Økonomiske og Monetære Union. Euroen er ikke noget, der er kommet efter Amsterdamtraktaten; det er noget, der er en følge af Maastrichttraktaten; og den er ikke fjernet med Amsterdamtraktaten; derfor er det ikke noget nyt.

For det andet: Hr. Frank Dahlgaard har en række navne, som ofte bruges i denne diskussion, bl.a. fra Folketingets talerstol: Anders Ølgaard, Anders Dam, Erik Hoffmeyer. Jeg har

jo været meget tæt på forhenværende nationalbankdirektør Erik Hoffmeyer i en række år og vil gerne korrigere det indtryk, som hr. Frank Dahlgård gav – ikke af nogen ond vilje, er jeg overbevist om, for hr. Frank Dahlgård har lige så stor respekt for den tidligere nationalbankdirektør, som jeg har, men fordi det ikke er korrekt. Erik Hoffmeyer har, også inden han blev forhenværende nationalbankdirektør, klart givet udtryk for, at det er et politisk valg, hvis man skal være med i ØMU'en; det er ikke et økonomisk valg. Det er kun for lige at korrigere den bemærkning.

Dernæst vil jeg sige til hr. Kristian Thulesen Dahl, som bruger eksemplet med et eurolån, som skulle være billigere, det kunne man risikere at se annoncer om, at nu er sagen jo, som fru Elisabeth Arnold også gjorde rede for, at vi er i en situation, hvor den slags ting kan konstateres på markedet. Derfor er det jo fuldstændig forkert at sige, som hr. Kristian Thulesen Dahl gør, at det vil være en skræmmeannonce-kampagne, eller hvordan det nu skal opfattes, at det er noget, man bilder befolkningen ind.

Man kan faktisk konstatere det den dag i dag, fordi der udstedes euroobligationslån til danske husejere. Og jeg kan oplyse hr. Kristian Thulesen Dahl om, at det er ganske faktisk og neutralt og objektivt billigere end et dansk real-kreditobligationslån.

Dernæst spørgsmålet om, hvorvidt man kan få økonomiske eksperter og uafhængige, objektive, neutrale økonomiske eksperter til at forholde sig neutralt, objektivt og uafhængigt til, hvorvidt der skal være en politisk union oven på Den Økonomiske og Monetære Union. Nu kan jeg ikke huske, om det var hr. Keld Albrechtsen eller hr. Kristian Thulesen Dahl, der nævnte det som et eksempel. Det kan man jo ikke. Lad nu være med at bilde nogen ind, at objektive, uhildede, neutrale, uafhængige eksperter af økonomisk tilslutning har særlig patent på ud fra økonomiske lærebøger at afgøre det, der er rent politiske spørgsmål.

Det ligner en bevidst vildledning af befolkningen: Hvis ikke der kommer et flertal, der går bag de to beslutningsforslag, vi behandler her i dag, så er det en vildledning af befolkningen, skulle man tro, når man hører på forslagsstillerne.

Som det fjerde punkt: Økonomiministeriet har igennem årene udgivet meget lange og grundige skrifter om beslutningerne i EU, om

diskussionerne, overvejelserne. De er også tilgængelige for Folketingets medlemmer, eller kan, hvis der er behov for det, endnu en gang overdrages til Folketingets medlemmer, journalister og andre. Og der er den fordel ved det, at der er mange økonomer på universiteter, i banker, alle vegne, som forholder sig endog meget kritisk til Økonomiministeriets udgivelser, netop fordi det er en del af centraladministrationen. Derfor ved Ministeriet som resten af centraladministrationen, at udgivelser derfra altid bliver kigget meget kritisk efter både af tilhængere og modstandere. Og det ved de to debattører også.

Endelig synes jeg, at det er blevet sagt så mange gange og er blevet totalt forbigået af forslagsstillerne – totalt – men det er sagt af alle andre ordførere: Der er Nævnet for EU-oplysning, der uddeler midler, både til partier og bevægelser uden for Folketinget, og det er bevægelser, der også er imod EU og Den Økonomiske og Monetære Union. Og der uddeles midler til fagforbund, til initiativtagere, til enkeltpersoner, der arrangerer diverse oplysningsaktiviteter, også omkring ØMU'en. Det er den ene ting. Det er faktisk; det eksisterer; pengene er der.

Det andet, som er totalt forbigået, er, at der faktisk er nedsat Rådet for Europæisk Politik, som indeholder både tilhængere og modstandere, og som opfylder et meget stort formål, nemlig at skabe nuanceret debat om EU, herunder ØMU'en. Og jeg synes ikke, at det er fair af forslagsstillerne, at de fuldstændig negligerer de instrumenter, organer og midler, der er sat i værk.

Til allersidst: Som så mange andre ordførere har sagt, er der ikke én økonomsandhed. Det er der ikke, og det er at vildlede befolkningen at skabe det indtryk, at man kan gå ind og trykke på nogle knapper og få én sandhed ud.

Det er virkelig trist, at politikere ikke vil påtage sig det, der er politikeres ansvar: at gå ud og kæmpe for det, de mener er det rigtige. Det er det, demokratiet handler om. Ikke at bede eksperter fortælle, hvad sandheden er. Sandheden er i hver af os, og det er den, vi kæmper for på vores måde.

Tredje næstformand (Poul Nødgaard):

Hr. Jens Rohde med en kort bemærkning, faktisk til hr. Keld Albrechtsen, kan man godt sige, for hr. Rohde kom lige lidt sent med at markere, men nu er han her.

(Kort bemærkning).

Jens Rohde (V):

Ja, det har der været nogle problemer med – at markere i tide – her i dag. Det skal jeg beklage.

Jeg synes bare, man kan notere sig i hr. Keld Albrechtsens indlæg, at der har vi netop essensen i, at man vælger at tro på det, man vil tro på, og resten det hører man ikke.

Her er hr. Keld Albrechtsens karakteristik af ja-siden: Det er usaglighed, det er skræmmekampagne, og det er sænkning af debatniveauet. Modstanderne fremstår til gengæld som de rene engle.

Så meget for Enhedslistens respekt for andres synspunkter for det første. Og man fristes altså til at spørge hr. Keld Albrechtsen, når hr. Albrechtsen taler så meget om fair play: Hvad er egentlig Enhedslistens parameter for fair play?

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Ja, det sidste spørgsmål, som hr. Rohde stiller, det er jo i og for sig enkelt at besvare, for det har vi faktisk fremsat forslag om. Der ligger to forslag på bordet her til behandling, som i al beskedenhed er svaret på spørgsmålet om, hvordan vi gerne vil sikre den fair og saglige debat, som vi ønsker.

Vi har også sagt til regeringen, at vi gerne vil have en aftale om, at man undgår en kupagtig udskrivelse af folkeafstemning på et eller andet tidspunkt med en meget kort debatfase. Det har vi også sagt. Det har vi heller ikke fået tilsagn om. Så vores ønsker er for det første beskudte og for det andet meget konkrete. Og dem kunne Venstre nemt være med til at opfylde, hvis man ønskede det.

Så vil jeg bare sige til ministeren: Tak, fordi ministeren går ind i debatten. Jeg vil i øvrigt gøre ministeren opmærksom på, at ministeren faktisk har ret til, også på andre tidspunkter i forløbet af debatten, at gå ind og være med. Og jeg vil da bestemt opfordre ministeren til at gøre brug af den ret. Det kan give debatten mere liv og fylde.

Så skal jeg blot sige, at ministeren må have misforstået mig, eller også må jeg have udtrykt mig uklart. Jeg har ikke sagt, at reglerne om euroen er kommet til efter Amsterdamfolkeafstemningen. Men jeg gav et eksempel på, at hvis vi ikke får et sagligt grundlag for debatten, som vi i fællesskab kan debattere ud fra, så giver det anledning til en situation, hvor en stats-

minister fremkommer med løfter, som der ikke er dækning for, og der gav jeg det eksempel med den nuværende statsminister, som gav det løfte til befolkningen, at der ikke ville komme mere union. Det var et løfte, der gik på hele Traktaten, på alle dens områder. Jeg tillod mig bare at påpege, at det løfte har statsministeren jo altså ikke kunnet holde, og det er vi formentlig enige om.

(Kort bemærkning).

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Ja, også jeg skal bestemt opfordre ministeren til at gå aktivt ind i debatten, også undervejs, og udnytte alle de talemuligheder, som en minister jo har, også undervejs i debatten. Det synes jeg bestemt er godt.

Men derudover vil jeg sige til ministeren, at jeg faktisk synes, at det, der var lidt ærgerligt i ministerens besvarelse her for et øjeblik siden, det var, at det jo lidt bekræftede det, der er ministerens udgangspunkt for debatten, nemlig at det her med eurolåne i forhold til kronlån er sådan nogle udgangspunkter, man vil tage for at få danskerne til at stemme ja til at opgive kronen.

Jeg anfægtede på ingen måde, at det var således, at renten på et eurolån er lavere end på et kronlån. Vi har jo i mange år haft det således, at lån i D-mark havde en lavere rente end kronlån, så det er såmænd ikke nogen ny situation.

Men det er det, at man vil bruge sådan et argument for at få stakkels husejere, der måske sidder lidt klemt i økonomien efter pinsepakke og andre økonomiske indgreb, som regeringen har lavet, til at få dem til at stemme ja til en euro, som i den grad er et politisk projekt. Man vil bruge det økonomiske argument om en lille snæver fordel her og nu i husholdningsøkonomien til at få folk til at stemme ja. Og det bliver jeg jo bekræftet i, når økonomiministeren svarer mig, som hun gør her for et øjeblik siden. Det er dét, jeg synes er så ærgerligt.

Og så vil jeg bare lige anfægte et par bemærkninger. Vi har ikke sagt, at man kan få 100 pct. neutral oplysning. Vi er enig i, at det er en politisk beslutning; vi har bare sagt, at vi kan få et bedre redskab end det, vi har i dag, hvis vi lavede sådan en uvildig kommissionsundersøgelse, som vi foreslår. Vi har ikke negligeret Nævnet for EU-oplysning, Rådet for EU-politik; jeg havde det faktisk med i min afslutning på debatten for et øjeblik siden, der anerkendte

jeg faktisk, der var nogle midler, men jeg sagde: I sammenhæng med de midler, der i øvrigt vil blive brugt i en folkeafstemningssituation, må ministeren vel også erkende, at så er de midler, der ligger i Nævnet for EU-oplysning meget små.

Økonomiministeren (Marianne Jelved):

Jeg vil sige til hr. Keld Albrechtsen, at jeg føler det som min opgave at tale på regeringens vegne, og statsministeren taler på regeringens vegne, så derfor bliver jeg nødt til endnu en gang at anholde hr. Keld Albrechtsens usaglige, demagogisk lignende udfald imod statsministeren.

Der er ikke sket traktatændringer, siden Amsterdamtraktaten blev ratificeret i Danmark. Derfor er det billigt at sige, at der kommer mere union, eller at statsministeren er løbet fra sit løfte. Det kan faktisk ikke være sket.

Der næst: Hr. Kristian Thulesen Dahls svar er et glimrende eksempel på det, jeg sagde. Først et beslutningsforslag om uvildige og neutrale og objektive, uafhængige, og jeg ved ikke hvad, eksperter for at belyse konsekvenser af det ene og det andet, og så bringer hr. Kristian Thulesen Dahl egenhændigt, uden min opfordring, uden at jeg på nogen måde har givet anledning til det, eurolån ind fra Folketingets talerstol som et skræmmebillede på, hvad der vil blive brugt i argumentationen.

Jeg vil gerne understrege, at det, at man kan vurdere og se sort på hvidt, at et eurolån er billigere end et kronelån, altså er almindelig oplysning, som jo også gerne må tilflyde vælgerne. Eller er det sådan, at hr. Kristian Thulesen Dahl skal afgøre, hvilke argumenter, hvilke faktuelle oplysninger borgerne kan tale at få, inden de skal tage stilling? Sådan hører jeg det seneste indlæg fra hr. Kristian Thulesen Dahl.

Endnu en gang: Det er Folketingets partier, der har ansvaret for at kæmpe for deres sag, og det er selvfølgelig trist for de to partier, der er forslagsstillere til de to beslutningsforslag, at de udgør et mindretal i Folketinget. Men det er nu engang vælgernes dom og demokratiets forudsætning.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Jeg takkede for lidt siden ministeren, fordi ministeren gik ind i debatten, men nu synes jeg godt nok til gengæld, at ministeren så benytter sin deltagelse i debatten til at forsøge på at få bragt debatniveauet derved, hvor det kan være

vanskeligt for os andre at komme med ned, med udtryk som demagogisk, og jeg ved ikke hvad. Der lettede det vist lidt for ministeren.

Ministeren siger, det ikke har været mere union, siden Amsterdamtraktaten blev vedtaget. Jamen det sker jo næsten dagligt. Så sent som her i weekenden vedtog man på NATO-topmødet f.eks., at der skal være EU-ledede militæraktioner. Hvis ikke det er mere union, så ved jeg ikke, hvad man forstår ved mere union.

Man har fra dansk side f.eks. – det er ikke ret mange dage siden – støttet udpegningen af en ny kommissionsformand, der over for EU-Parlamentet har forpligtet sig til at kæmpe for det ene unionsskridt efter det andet, og man er i fuld gang med at planlægge en regeringskonference, der skal tage magt fra de små lande og give til de store osv., osv., osv.

Jeg kan se på formanden, at jeg ikke kan gå hele listen igennem nu, men det skal jeg gerne gøre sammen med ministeren ved en anden lejlighed.

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Jeg håber egentlig, at de borgerlige partier virkelig lytter til økonomiministeren, for når hun i den grad kan blive forurettet på statsministerens vegne, så vidner det jo lidt om, hvor tæt et ægteskab der er indgået mellem Det Radikale Venstre og Socialdemokratiet. Det kunne tyde på, at man i hvert fald ikke fra borgerlig side skulle gøre sig forhåbning om, at Det Radikale Venstre kunne pege på en anden statsminister end den nuværende. Det synes jeg bare man skal gøre sig klart.

Det, jeg lige ville tage ordet for, var selvfølgelig bare for at sige, at Dansk Folkeparti bestemt ikke mener, der skal være nogen form for restriktioner på, hvad det er for nogle oplysninger, borgerne må se i forbindelse med en kampagne. Det kunne man forledes til at tro, når man hørte økonomiministeren.

Jeg vil fastholde mit synspunkt fra før om, at hvis man vil køre en kampagne som den, vi så i starten af 1970'erne, hvor det drejede sig om, at hvis man sagde ja til EF, så kostede en vaske-maskine mindre, end hvis man sagde nej, og Det Radikale Venstre vil køre frem i annoncerne frem til en afstemning om euroen med, at huslånet bliver billigere, hvis man siger ja, end hvis man siger nej, altså hvis det er argumentationen, og det får jeg jo til fulde bekræftet af økonomiministerens svar her i dag, så synes jeg, det er for lavt.

Hermed sluttede forhandlingen, og forslagene overgik derefter til anden (sidste) behandling.

Afstemning

Tredje næstformand (Poul Nødgaard):

Jeg foreslår, at forslagene til folketingsbeslutning henvises til Europaudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

9) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 110:

Forslag til folketingsbeslutning om bekæmpelse af organiseret udnyttelse af udenlandske kvinder til prostitution.

Af Anne Baastrup (SF) m.fl.
(Fremsat 6/4 99).

Forslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Indenrigsministeren (Thorkild Simonsen):

Jeg havde ellers meget brug for at være et andet sted, men lad det nu være.

Jeg vil gerne starte med at understrege to forhold. For det første, at det er regeringens politik at bekæmpe den kriminalitet, der er knyttet til udnyttelse af udenlandske kvinder som prostituerede her i landet. For det andet, at det er regeringens politik at give visum eller opholdstilladelse med henblik på, at udenlandske prostituerede kan vidne her i landet mod den eller de ansvarlige bagmænd.

Regeringen anser handel med kvinder for at udgøre en meget alvorlig krænkelse af de grundlæggende menneskerettigheder og af den menneskelige værdighed.

Det første punkt i beslutningsforslaget vedrører jo justitsministerens område, nemlig spørgsmålet om, hvorvidt import af kvinder til prostitution er strafbar. Justitsministeren har oplyst, at der allerede i dag findes en række bestemmelser i straffeloven, som kan anvendes over for bagmænd til organiseret handel med

udenlandske kvinder med henblik på prostitution i Danmark.

Som forslagsstillerne er bekendt med, har justitsministeren dog for nylig bedt Statsadvokaten om at undersøge og vurdere behovet for yderligere straffelovsbestemmelser på dette område. Justitsministeriet afventer fortsat denne redegørelse.

Justitsministeriet afholdt endvidere i marts 1999 et møde med repræsentanter for politi, anklagemyndighed og Udlændingestyrelsen om politiets indsats over for handelen med kvinder. Man besluttede på dette møde, at politiet nu skal søge at kortlægge problemets omfang, og en række initiativer er allerede iværksat i den anledning. Politidirektøren i København har således udarbejdet en operationsplan for bekæmpelse af kriminalitet vedrørende handel med udenlandske kvinder til prostitution, som det hedder.

Foreningen af Politimestre i Danmark har herudover iværksat en høring af samtlige politikredse om disses eventuelle erfaringer med problemet. Når problemet er kortlagt, vil der ske en indrapportering til Justitsministeriet. Det vil herefter være muligt at vurdere, om der er behov for initiativer, og i givet fald hvilke initiativer der skal iværksættes med henblik på en målrettet og afpasset indsats over for organiseret prostitution, herunder handelen med kvinder.

Det var det, der ikke vedrørte mit ministerium.

Jeg vil nu vende mig mod de punkter i beslutningsforslaget, der vedrører det ansvarsområde, jeg har, nemlig spørgsmålet om, hvorvidt der skal meddeles opholds- og arbejdstilladelse til udenlandske kvinder, der er kommet her til landet og er blevet udnyttet som prostituerede.

Det er uhyre vigtigt, at praksis for udstedelse af visum og opholdstilladelse ikke stiller sig hindrende i vejen for bekæmpelse af organiseret kriminalitet, der er knyttet til udenlandske kvinders indrejse og arbejde som prostituerede i Danmark. Samtidig er det væsentligt at undgå, at praksis for udstedelse af visum og opholdstilladelse indirekte understøtter den kriminalitet og udnyttelse af kvinder, som er baggrund for fremsættelse af dette beslutningsforslag. Gives der uden videre opholdstilladelse til kvinder, der hentes her til landet, vil det netop i sig selv kunne motivere til at fortsætte den udnyttelse af udenlandske kvinder som prostituerede her i